

Bharatiya Jain Sanghatana

Sujalam Suphalam Buldhana

District-wide Water Resource Development Program

ANNUAL REPORT 2018-19

TATA TRUSTS

Bharatiya Jain Sanghatana

Sujalam Suphalam

District-wide Water Resource Development Program

Buldhana Annual Report 2018-19

Sujalam Suphalam

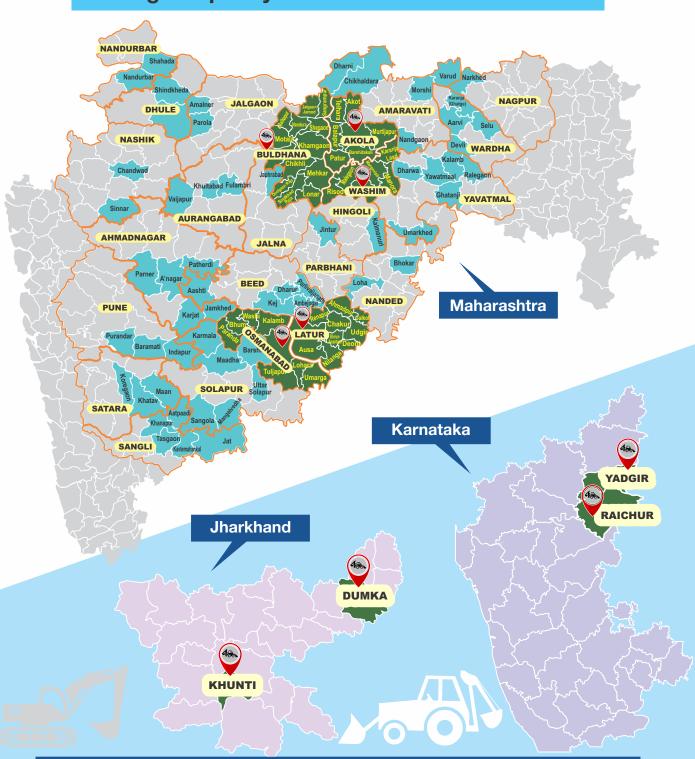

March 2018 - June 2019

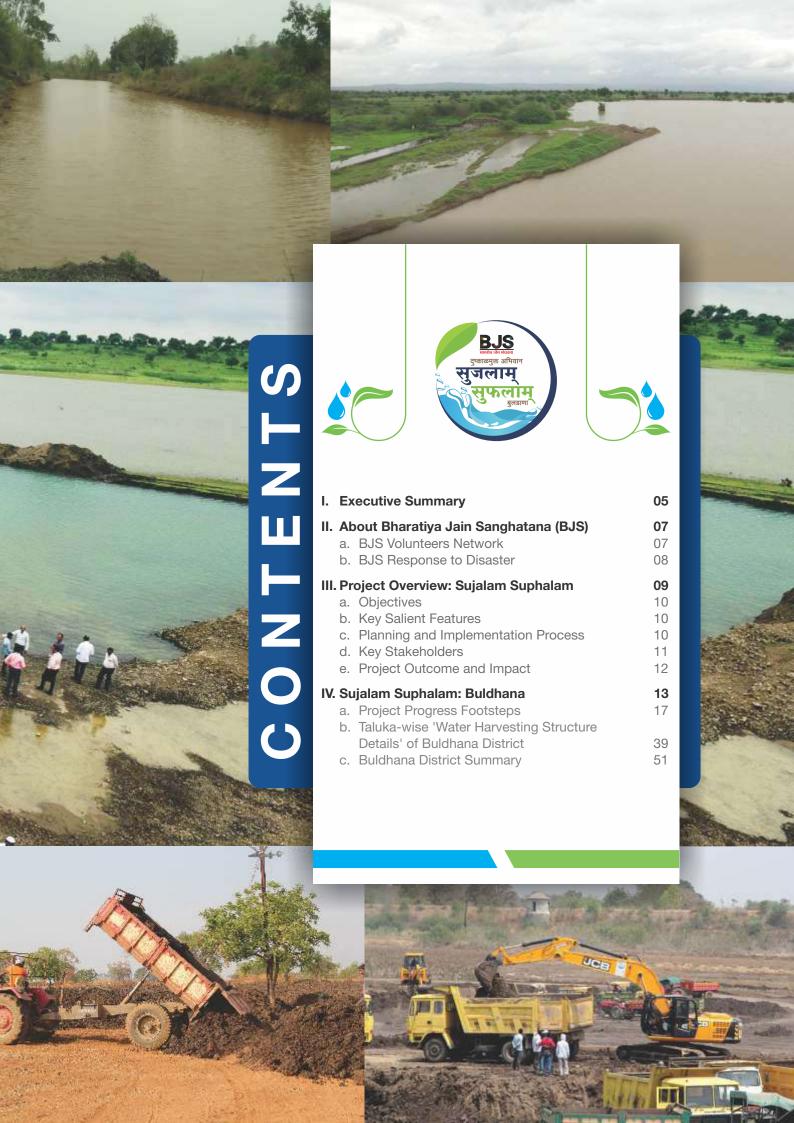
State: 03 District: 28 Blocks: 100 Villages: 2400

Excavation: 907 Lakh Cu.M.

Storage Capacity increased : 9070 Crore Litres

Supported by

TATA TRUSTS

Chief Minister of Maharashtra

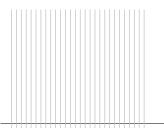
Shri Devendra Fadnavis

66

Under the exemplary leadership of Hon'ble Chief Minister, Shri Devendra Fadnavis the ambitious flagship program 'Jalyukt Shivar Water Conservation Scheme' was launched on 26th January 2016.

Bharatiya Jain Sanghatana has conceptualised 'Sujalam Suphalam' project which is contributing to the larger goal of 'Jal Yukt Shivar' to mitigate the drought condition in Maharashtra. We are thankful to Hon'ble Chief Minister, Maharashtra for extending his overwhelming support for implementation of 'Sujalam Suphalam'.

Founder's Message

Reflecting on my journey of three decades in social work starting in 1985, Bharatiya Jain Sanghatana has achieved many milestones. It is with great satisfaction and humility that I recognise how we have grown step by step transforming lives of innumerable people.

Since inception, our focus has been to collectively contribute towards nation building through holistic development of society.

Past few years have been very challenging for everyone in Maharashtra, especially farmers, due to the tragic fallout of the drought situation. We at BJS are working relentlessly on ground and taking proactive efforts to help those adversely affected. I truly believe that through our model 'Sujalam Suphalam', we will be able to mitigate the drought situation in Maharashtra as well as in other States of India. We are tirelessly striving to bring hope in the life of farmers and community in drought prone areas.

We had conceptualised and developed the model 'Sujalam Suphalam' in March 2018 to change the drought situation in Buldhana, considering District as a unit of intervention on pilot basis. District Administration took the full ownership of the project and Tata Trusts gave overwhelming support to BJS to drive this movement. In a very short span of time, the project brought wonderful results and hope for drought victims in Buldhana. Seeing the outcome of this pilot project, the Government of Maharashtra signed an MoU with us to expand this model in four more Districts of Latur, Osmanabad, Akola, and Washim.

NITI Aayog also took cognisance of this initiative and decided to implement the model in all aspirational districts of India. Successively, the project was replicated in 2 aspirational districts of Karnataka and 2 aspirational districts of Jharkhand. We have been fortunate to receive huge motivation and inspiration to drive this model by our partners like the Government of Maharashtra, Government of Karnataka, Government of Jharkhand, Tata Trusts and other corporate donors, and last but not the least, the community at large.

I would like to thank the entire BJS family and extend my heartfelt and sincere gratitude for your continued support in our aspiration for Drought-Free India.

Shantilal Muttha

Founder

Bharatiya Jain Sanghatana

After a privileged career as an investment banker and an investor, the mind was full of gratitude. The heart was already socially and spiritually oriented and what had got done at my hand was far from enough. An urgent thrust to redeem the multiple boons life had given was necessary.

It was an inexplicable moment when I thought I must go and meet Shantilalji Muttha of BJS. I went with much eagerness despite only a perfunctory awareness of his work. The meeting left me a soul mate of Bhau for life!

His vision, zealous commitment that started at very young age, incisive solutions finding mind, impressive track record of over 25 years, boldness, scientific approach of work-not explained by his formal education, transparency, and above all unlimited ambition and capacity to find solutions to problems of common people could only be a Nature's wonder. It was one stop destination for me to do as much as I wanted and with a person who had no match in the country.

Over the last few years we have worked together on amazing programs like the Drought -Free India, named 'Sujalam Suphalam' and an experiential education program to inculcate values in India's young, called Mulyavardhan, amongst many others.

The two named above programs have achieved scale and can scale many times more, are fully documented and much audited, are integrated at all levels possible - Government experts, civil society, media and citizens at large; moreover, are fast becoming huge peoples' movements.

We are thankful to the sponsors for helping these. It is only early days. I say with much confidence that in a few years' time the world will sit up and take note of the results.

I am committed for life to Bhau and BJS.

We have exciting plans ahead and urge all noble forces, here and above, to help us along the way.

Vallabh Bhanshali

Trustee

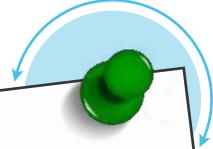
Bharatiya Jain Sanghatana

anns stannt

Shri Eknath Dawale, IAS Secretary Water Conservation Department, Government of Maharashtra

Eknath Dawale, IAS Secretary (Water Conservation)

Water Conservation Department, Mantralaya, Mumbai-400 032 Dated the 12th July, 2019.

MESSAGE

Bharatiya Jain Sanghatana is a non-government, non-political organization which has been working in the field of disaster management for the last 25 years, with a focus on drought mitigation in the last 6-7 years. Looking at the drought situation in our State, they conceptualised and designed a model of water conservation called Sujalam Suphalam, which is a people led movement involving greater participation of all stakeholders. Primarily, Industry and corporates provide heavy machineries for excavation work through their CSR initiatives, Government provides machine fuel at site, while local farmers transport silt at their own cost. This ensures transparency in all stages of project implementation, due to no money exchanged between

After review, it was decided to pilot the Sujalam Suphalam model in Buldhana District and Collector as the primary implementing authority along stakeholders with the help of BJS. After success in Buldhana district, it was decided to replicate the model across more Districts. As of today, the Sujalam Suphalam model is being driven by BJS in the 5 districts of Akola, Buldhana, Osmanabad, Latur and Washim with good results.

Sujalam Suphalam model is an excellent participatory model of NGO, CSR and Government in water conservation works. It is scalable model and other NGOs from Maharashtra have also come forward and have started work on similar model in other Districts.

(Eknath Dawale)

Executive Summary

Water and socio-economic condition of the people are interlinked. Water is a fundamental need of human being and hence plays a crucial role in the sustainable development of a human settlement.

India is the second most populated country in the world with over 1.2 billion people. More than 70 percent of the population in India depends upon agriculture for their livelihood. In spite of significant efforts made since independence to bring more area under irrigation and high yielding crop varieties, Indian agriculture is greatly dependent on monsoons and a very high proportion of the total cultivated area continues to be rain fed. As per 'Drought Early Warning System' around 40% land area of India has been identified under drought condition.

'Bharatiya Jain Sanghatana' which is a non-government, non-political organisation, has been working in the field of disaster response since 30 years. Taking into consideration continuous onslaught of drought in Maharashtra, BJS conceptualised district-wide scalable and community based water resources development model 'Sujalam Suphalam'. The program consists of sensitising farmers on silt usage, involving them right from the planning stage in treatment of water bodies and capacity building of community on aspects of managing their own water resources.

The pilot for this program was officially signed off in March, 2018 after an MoU with the Government of Maharashtra. Within just three months of its launch in the Buldhana district, the water storage capacity generated was significant and it triggered a wave of positivity and hope among the farming community. As a result, the State Government took the decision to replicate the project in four more districts i.e. Latur, Osmanabad, Akola and Washim with the support of BJS. Sujalam Suphalam is currently being successfully implemented in five districts across Maharashtra under the complete ownership of the State Government.

Interestingly, the Central Government has taken cognizance of the expertise and experience of BJS in the area of drought response. The program was presented to NITI Aayog and studied by their panel of experts and consultants. Consequently, NITI Aayog organised meetings for BJS with the Hon'ble Chief Ministers of Uttar Pradesh, Jharkhand and Karnataka. CEO of NITI Aayog himself accompanied BJS to these States. The program kickstarted in Karnataka in February, 2019 in two of its aspirational districts- Raichur and Yadgir. Additionally, Sujalam Suphalam is also poised to be flagged off in two aspirational districts of Jharkhand.

The program has steadily evolved since its inception, and has been refined at various stages to accommodate State-specific requirements and the contextual realities. Within just one year of its launch, the program has expanded from one district in one state to nine districts across three states.

From the commencement of the project 'Sujalam Suphalam' in March 2018 till June 2019, we have been able to conduct earthwork in total 2837 water bodies (Maharashtra and Karnataka) which has increased the water storage capacity by 396 Crores Cubic Litres.

BJS would like to congratulate the Hon'ble Prime Minister for launching the new 'Jal Shakti Abhiyaan' and Ministry. The Jal Shakti Ministry has identified 255 districts for drought related work. Similarly, as per the vision shared by NITI Aayog, 118 districts across the country are low on many indices, including water availability, and hence are termed "Aspirational". BJS will align itself and if necessary modify its processes so as to support the initiatives of Jal Shakti Ministry and NITI Aayog.

The Government of India has determined to make the country, drought-resilient and BJS will walk steadfastly with the Government in this mission.

About Bharatiya Jain Sanghatana

Established in the year 1985, Bharatiya Jain Sanghatana (BJS), has been in the forefront of addressing national concerns in the areas of Disaster Response, Social Development and Educational Initiatives. Headquartered in Pune, BJS is a non-political, non-profit, professionally managed Non-Governmental Organisation (NGO) with a nationwide

footprint working towards the benefit of the society. Seminal work has been done by BJS in various types of disasters like earthquakes, floods, tsunamis, drought over last 34 years. Since last six years, BJS have seen working on a war footing to address and arrest the devastating effects of successive droughts in Maharashtra:

a. BJS Volunteers Network

The foundation of Bharatiya Jain Sanghatana is the Volunteers Network that Shri Shantilal Muttha had envisioned and built very meticulously in the last three decades. BJS has a network of more than 20,000 Office Bearers actively carrying out BJS responsibilities with relentless commitment supported by lakhs of volunteers across the country.

This volunteers' network is the real strength of the organisation. With such a grass-root network with commitment of time and resources for social causes, BJS demonstrated the power of executing projects and many seemingly uphill tasks with speed and scale.

Only office bearers of BJS councils at various levels can be estimated to be more than 1500. They are supported by thousands of volunteers across the country.

b. BJS Response to Disaster

1993 - Latur Earthquake

Relief operations and educational rehabilitation of 1200 affected children from Latur to BJS Wagholi Educational Rehabilitation Centre (WERC), Pune for 11 years.

1996 - Jabalpur Earthquake

Educational rehabilitation of affected Children.

1997 - Educational Rehabilitation of Children from tribal belts of Maharashtra

Ongoing educational rehabilitation of children from tribal belts since 1997.

2001 – Gujarat Earthquake

Relief operations and construction of 368 semi-permanent schools in 90 days saving the academic year of 1,20,000 children.

2004 - Tsunami

Andaman & Nicobar Islands – BJS constructed 34 Primary Health Centres-Sub centres and 11 schools catering to all 37 islands within one year.

2005 - Jammu & Kashmir Earthquake

BJS in partnership with Central Government, State Government, and NDMA provided 870 shelters to 15,000 people in record time of 1 month and additionally, took up an extraordinary challenge of bringing 500 children from Kashmir to WERC for their immediate educational rehabilitation.

2008 - Bihar Floods

BJS undertook the responsibility of medical care and daily food for 1,50,000 people for 180 days.

2013 - Maharashtra Drought-Free Movement

BJS initiated the Maharashtra Drought-Free Movement in Beed district by desilting 117 water bodies in 1 month and excavating 20 lakh cubic meters of silt for use on 5000 acres of farm land to make it fertile.

2015-Educational Rehabilitation of children of farmers who committed suicide

Ongoing educational rehabilitation at BJS WERC of 600 farmer's children from Maharashtra whose parents committed suicide.

2015 - Nepal Earthquake

Provided health and medical care through camps and set up orthopaedic hospital food camps for their staff, patients and relatives.

2014 - 2015 - 2016 Maharashtra Drought

BJS distributed water through tankers in remote villages and worked on naala deepening and widening in Beed, Latur and Osmanabad districts.

2017 - Maharashtra Drought-Free Movement

Supported 350 villages through 500 earthmovers for watershed management.

2018 - Maharashtra Drought-Free Movement

Supported 1500 villages across 75 talukas with 1650 earthmovers for watershed management work increasing the water storage capacity by 5100 crore litres.

2018 - Sujalam Suphalam Buldhana

BJS purchased 134 earthmovers to make a district free from drought through its initiative Sujalam Suphalam Buldhana. BJS excavated 51 lakh cubic meters of silt in 90 days and spread it on 9000 acres of farm land and increased the water storage capacity by 510 crore litres.

Project Overview: Sujalam Suphalam

"Sujalam Suphalam" is a District level time-bound transformation program which focuses on improvement of village water resources by undertaking restoration of existing water bodies, and watershed treatments for augmentation of groundwater. The program also covers increasing community awareness through water budgeting for improved water management at village level.

The District Administration has complete ownership of the program, and provides single window clearance leading to fast track approvals. The program involves earthwork by heavy machines provided by BJS (with support from corporates) and fuel provided by the State Government. Farmers carry silt to their farmlands at their own cost which enhances farm productivity and is a major component of the project cost. Following these procedures, all the identified water bodies within the District are rejuvenated comprehensively thereby improving water storage at a large scale.

a. Objectives

- Increase storage capacities of the water bodies for improving water availability in the program villages for agricultural and domestic usage
- Enhance soil fertility through silt usage leading to an increase in annual agricultural productivity among the silt recipients (farmers) land holdings
- Effective management of community water resources by enhancing capacity of Panchayat Raj Institutions (PRIs) and farmers

b. Key Salient Features

- Unique collaboration and greater transparency between all stakeholders as no monetary transactions take place amongst them
- The program is designed with District as an administrative unit and taluka/block as a unit of implementation
- · Visible high impact within short span of time
- Replicable and scalable model
- · Active involvement and empowerment of farmers leading to greater sustainability

c. Planning and Implementation Process

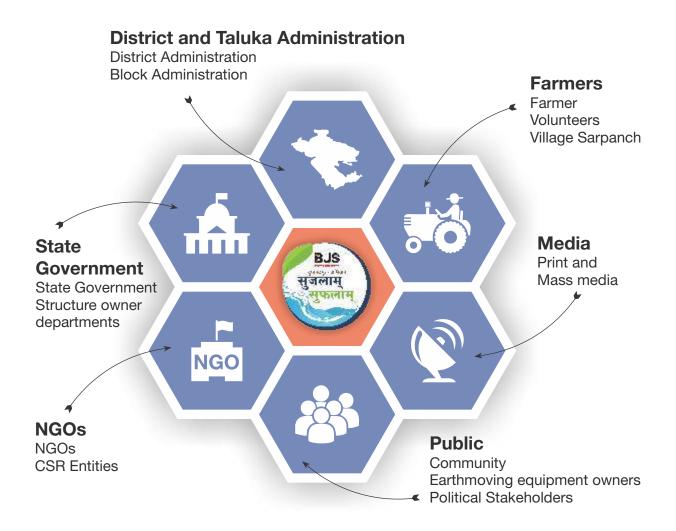
Under 'Sujalam Suphalam', rejuvenation of identified water bodies and water harvesting structures in the taluka is undertaken through the following process:

- Signing of a Memorandum of Understanding (MoU) between BJS and the Government, establishing a unique Government owned and community led Public-Private Partnership
- Involvement of Corporates and NGOs
- Building capacity of district and taluka/block level Government functionaries for project execution
- Prioritisation of existing water bodies by the district/taluka administration in consultation with PRIs
- Community mobilisation and sensitisation on water conservation
- Mobilisation of farmers for transportation of silt at their own cost
- Deployment of earthmoving machines for earthwork of identified water bodies
- Free diesel supplied at project sites by the District Administration
- Maintaining silt record by community volunteers
- Orientation of farmers on silt utilisation and water management
- Scientific and evidence based Outcome Measurement

d. Key Stakeholders

"Sujalam Suphalam"

actively engaged all stakeholders in the district to effect change

e. Project Outcome and Impact

Project Activities

- MoU between the State Government and BJS
- Identification of water bodies which require earthwork
- Procurement of machines and signing of MoU
- Community awareness and sensitisation
- Training of farmers on usage of silt and water management
- Earthwork in water bodies and transportation of silt by farmers

Project Outputs

- Rejuvenation of existing water bodies by restoring their water storage capacity
- Creation of new water bodies
- Trained farmers utilising silt for increasing productivity of their farmlands

Project Outcomes

- Increased water availability in the influence area for domestic and agricultural purpose
- Increased annual agricultural productivity among the silt recipients' land holdings
- Increased capacity of community to manage village level water resources

IMPACT

Enhanced access to community water resources leading to reduction in drought effect

Dr. Chandrakant Pulkundwar, IASFormer 'District Collector-Buldhana'

दि. 26.4.2017 रोजी बुलडाणा जिल्हाधिकारी या पदावर रुजू झाल्यावर एक बाब प्रकर्षाने जाणवली ती म्हणजे बुलडाणा जिल्हयात सिंचनाच्या सुविधा अपु-या आहेत. जिल्हयातील जिल्हयाला अवर्षणास सामोरे जावे आहे आणि 5 वर्षातुन किमान एकदातरी जिल्हयाला अवर्षणास सामोरे जावे लागते. जिल्हयातील विविध भागांचे दौरे करताना आणखी एक बाब समोर आली ती म्हणजे जिल्हयात असलेल्या तलावांमध्ये मोठया प्रमाणात गाळ साचल्यामुळे तलावांची साठवण क्षमताच कमी झाली आहे.

गोंदिया जिल्हयात, मुख्य कर्यकारी अधिकारी असताना भारतीय जैन संघटनेचा "स्मार्ट गर्ल" कार्यक्रम जिल्हा परिषदांच्या शाळांमध्ये राबविला होता. तो बुलडाण्यात राबविण्याबाबत माझे मित्र श्री शांतीलाल मुथा, यांच्याशी चर्चा करताना त्यांनी भारतीय जैन संघटना दुष्काळ निवारण कार्यक्रमामध्ये महाराष्ट्र शासनासोबत काम करणार असून याबाबत मा.मुख्यमंत्री महोदयांसोबत बैठक झाल्याचे सांगीतले. या अनुषंगाने माझ्या जिल्हयापासून सुरवात करावी अशी विनंती मी त्यांना केली. चर्चेअंती जिल्हयातील सर्व लहान-मोठया तलावांतील गाळ काढण्याचे निश्चीत झाले.

राज्य शासन व भारतीय जैन संघटन यांच्यामधे सामंजस्य करार करण्यात आला. राज्य शासनाच्या "गाळमुक्त धरण गाळयुक्त शिवार" योजनेमध्ये भारतीय जैन संघटनेने शासनाच्या प्रयत्नांना हातभार लावण्याचे ठरविले. जिल्हा प्रशासनाने डिझेल ची व्यवस्था करावी व भारतीय जैन संघटनेनी हव्या तेवढ्या पोकलेन व जेसीबी मशीन्स देण्याचे ठरले. यातून या मशीनचा वापर करुन निश्चित कार्यक्रम आखुन जिल्हयातील सर्व तलावातील गाळ काढणे तसेच छोटया नद्या, नाले / ओढे यांचे खोलीकरण व सरळीकरण करणे असे ढोबळ मानाने कार्यक्रमाचे स्वरुप निश्चित करण्यात आले.

देशातील कदाचीत अशा प्रकारचा हा पहिलाच प्रयोग होता. सदर मोहीमेस "सुजलाम-सुफलाम-बुलडाणा" असे नाव देण्यात आले. मोहीम प्रत्यक्षात सुरु करण्यापुर्वी सर्व तालुक्यांमध्ये अधिकारी व सन्माननिय लोक प्रतिनिधींच्या संयुक्त बैठका घेऊन "सुजलाम-सुफलाम-बुलडाणा" मोहीम विषद करण्यात आली. संपुर्ण जिल्ह्यातून सदर मोहीमेस उस्फुर्त प्रतिसाद मिळाला. विशेषत: सन्माननिय संसद सदस्य आणि विधीमंडळ सदस्यांनी या मोहीमेसाठी लागणारा निधी आमच्या स्थानिक विकास निधीतून घेण्यात यावा अशा आशयाची पत्रे सुध्दा दिली.

तत्कालीन पालकमंत्री स्वर्गीय भाऊसाहेब फुंडकर यांनी जिल्हा नियोजन समितीतूनही मोहीमेसाठी हवा तेवढा निधी देऊ असे आश्वस्त केले. मा. सचिव, जलसंधारण यांच्या मार्गदर्शनात, शासनाच्या मान्यतेने भारतीय जैन संघटना आणि जिल्हा प्रशासनामध्ये सामंजस्य करार करण्याचे निश्चित झाले. बुलडाणा जिल्हयातील विविध तालुक्यांत असलेले लघुसिंचन तलाव, पाझर तलाव, साठवण तलाव, तसेच नाले / ओढे मिळून जवळ पास 2200 पेक्षा जास्त स्टुक्चर्स मधून गाळ काढण्याचे निश्चित झाले. दि. 03.03.2018 रोजी " सुजलाम- सुफलाम- बुलडाणा " या मोहीमेचे विधीवत उदघाटन मा. मुख्यमंत्री फडणविस साहेब, मा. केंद्रीय मंत्री श्री नितीन गडकरी साहेब, मा. पालकमंत्री तसेच जिल्हयातील सन्माननिय लोक प्रतिनिधी या मान्यवरांच्या उपस्थितीत अभियानाची सुरुवात करण्यात आली. यावेळी भारतीय जैन संघटनेकडून नव्याको-या 134 जेसीबी / पोकलेन मशिन्स बुलडाणा शहरात उपलब्ध करुन ठेवण्यात आल्या होत्या. यानंतरच्या 3-4 महिन्यात संपुर्ण जिल्हयात "सुजलाम-सुफलाम-बुलडाणा" या मोहीमेअंतर्गत गाळ काढण्याचे काम अविरतपणे सुरु राहीले.

राज्य शासनाने उपलब्ध करुन दिलेला निधी तसेच जिल्हा नियोजन समितीने दिलेल्या निधीतून डिझेलचा खर्च करण्यात आला. जिल्हयातील सर्व लोक प्रतिनिधी, जैन संघटनेचे स्वयंसेवक तहसिलदार, गट विकास अधिकारी, सर्व विभागाचे अभियंते यांचेपासून ते तलाठी ग्रामसेवक या ग्रामस्तरीय कर्मचा-यापर्यंत सर्वांनी अथक परिश्रम घेतले आणि जिल्हयातील सर्व जलस्त्रोतातील गाळ काढण्याचे काम यशस्वीपणे राबविण्यात आले. जिल्हयातील ग्रामिण भागात फिरताना शेतकरी स्वत:हून तलावातील निघालेला गाळ स्वखर्चाने स्वत:च्या शेतापर्यंत वाहून नेताना मी प्रत्यक्ष पाहिले आहे. शेतक-यांशी संवाद साधताना अनेक शेतक-यांनी धरणाचा गाळ म्हणजे "काळं सोनं" आहे, असा उल्लेख केला आणि यानंतरच्या काळात शेतीतील उत्पन्न दुप्पट होईल असा विश्वासही व्यक्त केला.

दुर्देवाने 2018 च्या पावसाळयात बुलडाणा जिल्हयात पुरेसा पाऊस झाला नाही. सन 2019 मधेही सदरची कामे सुरु असल्याबाबत भारतीय जैन संघटना आणि जिल्हा प्रशासनाकडून माहिती मिळत होती. यंदाच्या पावसाळयामध्ये सुरवातीलाच वरुण राजाची कृपा झाल्याने गेल्या 2 वर्षांत "सुजलाम-सुफलाम-बुलडाणा" मोहीमेमध्ये केलेल्या गाळ काढण्याच्या कामाचे फळ या वर्षात संपुर्ण जिल्ह्यास पहायला मिळत आहे. मोहीमेमध्ये सहभाग घेतलेल्या प्रत्येकाच्या चेह-यावर फलश्रृतीचे समाधान दिसत आहे.

जलस्त्रोतांतील गाळ काढण्याच्या या मोहीमेस, जलस्त्रोतांच्या पाणलोट क्षेत्रामंध्ये वृक्ष लागवड मोहीमेची जोड मिळाली तर वारंवार भेडसावणा-या दुष्काळावर काहीअंशी का होईना आपण निश्चितपणे मात करु शकू.

राज्यातील दुष्काळ निवारणार्थ हाती घेतलेली ही मोहीम तसेच या पूर्वी हाती घेतलेले स्मार्ट गर्ल, मूल्यवर्धन, आदिवासी मुलांना दत्तक घेणे, भुकंपग्रस्त गावे दत्तक घेणे हे प्रकल्प भारतीय जैन संघटनेच्या सामाजिक बांधिलकी जपणा-या कार्याची ओळख आहेत. भारतीय जैन संघटनेचे आभार मानावे तेवढे थोडेच आहेत.

Dr. Nirupama Dange, IAS

District Collector Buldhana

डॉ. निरूपमा डांगे, माप्र.से. जिल्हाधिकारी, बुलडाणा

सदिच्छा संदेश

महाराष्ट्र शासन व भारतीय जैन संघटना (बीजेएस) यांच्या संयुक्त विद्यमाने विदर्भातील बुलडाणा जिल्ह्यात गेली दोन वर्षे सातत्याने अनुभवास येत असलेला दुष्काळ आणि त्यावर मात करण्यासाठी या जिल्ह्याची निवड "सुजलाम सुफलाम बुलडाणा" प्रकल्पांतर्गत करण्यात आली आहे. मार्च २०१८ पासून या जिल्ह्यात जलसंघारणाचे विविध उपक्रम या प्रकल्पामध्ये हाती घेण्यात आले. भारतीय जैन संघटनेने या भव्य उपक्रमासाठी १२० जेसीबी आणि १४ पोकलेन मशीन्स उपलब्ध करून दिल्याने या प्रयत्नांना अधिक वेग आणि बळ प्राप्त झाले आहे.

जिल्ह्याच्या पूर्व आणि पश्चिम भागातील १३ तालुक्यांमध्ये असलेल्या शासनाच्या २२०० जलमाठा असणाऱ्या ठिकाणांचा गाळ काढण्याचे नियोजन करण्यात आले. याद्वारे काढण्यात येणारा गाळ परिसरातील शेतकऱ्यांना मोफत देण्याचे ठरले. याबाबत तालुकानिहाय शासन स्तरावर समित्यांची स्थापना करून या प्रकल्पांची अंमलबनावणी करण्यात येत आहे. आजवर या प्रकल्पामुळे हजारो शेतकऱ्यांना गाळाचा फायदा झाला असून त्यामुळे काही भागातील शेतकऱ्यांनी पीकपद्धतीमध्ये बदल करण्यास सुरुवात केली आहे.

यावर्षी झालेल्या पावसाने बहुतांश ठिकाणी समाधानकारक पाणीसाठा झाला असून यामुळे शेती व पिण्याच्या पाण्याचा प्रश्न सुटण्यास मदत होईल असा विश्वास मला वाटतो. जलयुक्त शिवार आणि गाळमुक्त धरण व गाळयुक्त शिवार या योजनामुळे आणि भारतीय जैन संघटनेच्या तात्रिक सहकायनि हा जिल्हा लवकरच 'जलसमृद्ध जिल्हा' होईल अशी अशा निर्माण झाली आहे.

जिल्ह्याची प्रशासकीय यंत्रणा आणि भारतीय जैन संघटनेचे या निमित्ताने मी हार्दिक अभिनंदन करीत आहे.

डॉ. निरुपमा डांगे

जिल्हाधिकारी तथा जिल्हा दंडाधिकारी, बुलडाणा .

Project Progress Footsteps – Buldhana January 2018 Survey & priortisation of water bodies January 2018 Finalisation of scope of work January 2018 Recruitment and training of field team February 2018 Community mobilisaion February & March 2018 Machine operator's training March 2018 Signing of MoU and inauguration March 2018 Technical and administrative approval March 2018 Deployment of machines and work May 2018 initiation Farmer training on usage of silt August 2018 Survey of 'Silt beneficiaries' August 2018 Farmer exposure visit September 2018 Orientation workshop of district officials December 2018 Impact evaluation studies by IIHS

1. Project Inauguration

On 3rd March 2018, an MoU was signed between the District Administration and BJS for the project 'Sujalam Suphalam – Buldhana'.

Inauguration of Sujalam Suphalam, Buldhana

2. Survey and Prioritisation of Water Bodies

Survey of water bodies

District Administration along with technical agency 'PRIMOVE' carried out a survey and identified the water structures for earthwork. A team of 20 retired engineers along with the BJS team conducted technical feasibility assessment for earth work in these structures.

Key findings of the survey helped in assessing work viability in the listed water structures. As per the survey findings, 226 major water structures were prioritised for the earth work.

Type Structuer	Department 5.5.1 (W.C.) Division Buildana, WRD BID Z.P. Irrigation Buildana	No. Of Structures	Desilting/Excavation 518,006	Embankment
(Ac-)	BID	-	518.006	
(A)			DAG CO	
(West)	M. D. Andrewskins Buddenson	83	29,338,500	
core:	Z.P. Irrigation euroana	17	153,900	
	S.S.L.(W.C.) Division Buildana	96	331,121	
ank	Z.P. Irrigation fluidana	42	292,700	
	5.5.L(W.C.) Division Buildana	2	4,916	
	Z.P. Irrigation Buldana	5	11,500	
k (1000		
£				
ing/ Widening/ Straightening	Agri Department	1781	3550466.03	
	0.000 - 10.000 - 10.000			
fitting				
W. C.	GSDA, Buldana		200000	
	Agri Department	150	3983400	
i Talay (MMT)	San			
(v)	GSDA, Buldana			
		2191	38,184,509	
	k g ing/ Widening/ Straightening fitting i Talay (MMT) (y)	Z.F. Irrigation Buldana k g ing/ Widening/ Straightening Agri Department fitting GSDA, Buldana Agri Department	Z.F. Irrigation Buldana 5 k g ing/ Widening/ Straightening Agri Department 1781 fitting GSDA, Buldana Agri Department 150 ri Talay (MMT) (y) GSDA, Buldana 2191	Z.F. Irrigation Buldana 5 11,500 k g ling/ Widening/ Straightening Agri Department 1781 3550466.03 Ritting GSDA, Buldana Agri Department 150 3983400 i Talay (MMT) (y) GSDA, Buldana

Final Scope of work by District Administration Buldhana

3. Technical Orientation Workshop

District Administration in association with BJS organised the 'Technical workshop' in February 2018 with the purpose to orient the district administration officials regarding the technical aspects of earth work.

4. Community Mobilisation

Natural water resources and socio-economic condition of the community are interlinked. Hence community plays central role right from the planning and implementation phase to the sustainability of the same.

In the planning and pre-implementation phase District based BJS volunteers played critical role in mobilising the community. Shri Rajesh Deshlera, BJS volunteer took the lead for the project in Buldhana.

Community mobilisation activities in Buldhana

Series of meetings and awareness sessions were organised about the importance of earthwork with various stakeholders i.e. farmers (large, medium, small and marginal), PRI members, and tractor & tipper owners.

Community supported the project team voluntarily in preparing the list of farmers.

Founder and President BJS, Shri Shantilal Muttha himself demonstrated the true leadership through his visit to all 13 talukas for community awareness.

Founder, BJS, Shri Shantilal Muttha mobilised the Community

5. Machine Operators and Helper Recruitment and Training

For each machine, one operator and helper were recruited and later on they were trained and certified in 'Health, Safety and Environment' by 'Parmanand College of Fire Engineering & Safety Management'.

Machine operators and helper's training on 'Health, Safety and Environment'

Machine operators and helper's training on 'Health, Safety and Environment'

6. Deployment of Earth Moving Machines

District Administration prepared the deployment plan and schedule for all 13 talukas in Buldhana. 120 Back-hoe loaders and 14 Excavator machines were equally divided in all 13 talukas.

Mechanism for timely supply of fuel to the earth moving machines was established through Taluka-wise MoU between the District Administration and petrol pump owners. Also onsite maintenance and servicing facility for earth moving machines was arranged.

Deployment of earth moving machines in Buldhana district

7. Initiation of Earthwork

Before initiation of earthwork, mapping of water structures and technical specifications was carried out by Structure owner department. Farmers, local tractor and tipper owners were mobilised for distribution and transportation of silt to farmland.

Earth moving machines were deployed in priority 226 water structures. Earthwork was initiated in all 13 talukas of Buldhana in full force simultaneously.

Earthwork in Buldhana District

8. Monitoring and Evaluation

BJS developed result based, two tier monitoring and evaluation system at the head office Pune and at Field level.

Data management process of collecting, and analysing information was standardised. Accordingly, Taluka coordinator were guided to share the daily progress report with the District Manager and District manager was requested to compile, prepare and share the 'Daily Progress Report' with the head office team based at Pune. Team at the head office Pune was responsible to analyse the data and prepare reports. This system has helped to improve and measure outputs, outcomes and impact.

Project supervision by BJS Team with farmer

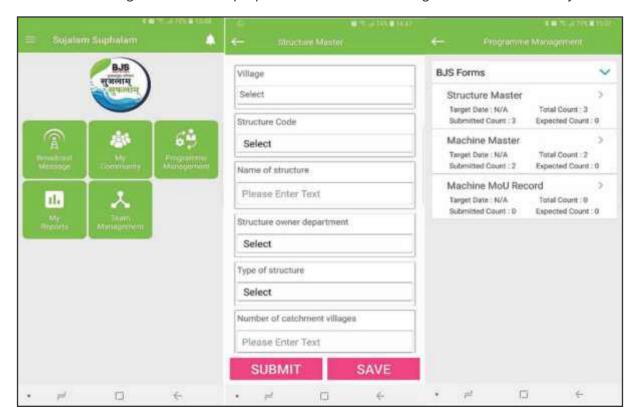

Site visit by BJS Team

For end to end monitoring BJS developed both technological and manual system for monitoring.

i. Technology Driven Monitoring

BJS designed a technology platform with the help of 'Persistent Systems' in the form of 'Mobile app' to receive and manage large scale and diverse field level data centrally at Pune for monitoring and evaluation purpose. Its features and design was based on MIS system.

ii. Manual Monitoring Systems

a. Diesel Receipt

In order to track the utilisation of the diesel manually, BJS developed a receipt book with three acknowledgement copies. After filling diesel in a machine, one copy of the receipt is kept by the driver with himself (BJS copy), second copy he provides to the petrol pump owner and the third copy is provided to the respective Government department. This system helped in three ways monitoring for utilisation of the diesel.

b. Daily Machine Register

Daily machines register was designed for recording all the field level information manually right from the entry of the machines in the water structure till its exit from the project site. Once the heavy earth moving machine enters into a project site, block coordinator or field associate fills all the broad information about the water structure, location and type of work to be done. Machine operator fills information about the working hours of the machine, work carried out in the water structure and amount of diesel filled on daily basis. Regarding the transportation of machine from one project site to another, field associate captures the information.

Rigorous and robust monitoring system was established by BJS at all levels: State, District, Taluka, corporate and by BJS.

- i. Chief Minister Review: Hon'ble Chief Minister, Shri Devendra Fadnavis, under his exemplary leadership drove the whole Government machinery for success of this project. He himself took interest in progress of the project and gave his valuable input.
- ii. State Level Monitoring: The Chief Minister's Office was keeping an eye throughout the project period through its Program Management Unit (PMU). Regular project progress information and updates were provided by BJS team to the PMU unit. PMU unit also paid their regular visit to the project site and through the regular weekly meeting with the District Administration monitored the program.

State level review by Secretary, Water Conservation Department and Employment Guarantee Scheme GoM, Shri Eknath Davale, IAS

- iii. District Level Monitoring: Under the chairmanship of the District Collector, Dr. Chandrakant Laxmanrao Pulkundwar, IAS district administration developed strong monitoring system. Communication system was also developed for sharing all the project related information among all the stakeholders.
 - For standardising the Diesel Supply mechanism 'Diesel Alert Group' was formed. Weekly review was conducted with Taluka committee to discuss the project progress.
- iv. Taluka Level Monitoring: At each and every taluka, one taluka committee was formed for day to day review and monitoring of work. Weekly review meetings were conducted by Taluka Committee. Communication system was set up for continuous flow of information. Regular review and meetings stimulated the progress of work

Project review by District Collector- Buldhana, Dr. Chandrakant Pulkundwar, IAS

Review by Tehsildar Buldhana, Shri Suresh Bagle, and local public representatives

v. Monitoring by Corporates: Regular reporting system was in place and reports were shared with the corporate on regular intervals.

Representatives of Tata Trusts have visited the project sites and monitored the project very closely. They also analysed the data and gave their feedback for better performance.

Training and workshops were also organised for capacity building of the project team. 'Water Budgeting' exercise was demonstrated by 'International Water Management Institute' (IWMI) for community awareness.

Project review by TATA TRUSTS in tribal area of Buldhana

DSP Group organised an 'Employee Engagement Activity' in Buldhana project sites with the purpose to sensitise the employee about the measures of drought mitigation.

Project review by DSP employees

Project review by DSP employees

vi. Monitoring by BJS volunteers Network: BJS has an extensive network of volunteers across the districts of Maharashtra. A core committee was formed at district level under the leadership of Shri Rajesh Deshlahra. Taluka-wise committee was also formed. BJS Volunteer's network also helped in advocacy, communication, government liaising, vendor tie-ups, logistics support including the machine procurement in the field under the leadership of National President of BJS and with Taluka Office Bearer in each Taluka

Monitoring by BJS volunteer network with District Collector, Tehsildar and Jain Community members

Voluntary support by Community members

Community members voluntarily supported in implementation and monitoring work regularly. They ensured the safety and security of machines present at the project site. They also helped in resolving minor issues which cropped-up during earthwork.

9. Training of Farmers on usage of silt

Agrarian community were trained about the benefits of silt and its usage. Thirty trainings in all conducted, one in each village, by 27 trainers.

Training of famers on usage of silt by District Administration and BJS

10. Mission Samriddhi

Mission Samriddhi is a social impact enterprise dedicated to holistic human development in India. The organisation supports existing initiatives, harnessing their energy and passion, providing the support required to address constraints, while building sustainable models.

Mission Samriddhi joined hands with BJS under the 'Sujalam Suphalam' movement to support farmers and the other community members in the drought prone district Buldhana. With the purpose to sensitise the farmers and other community members, regarding the holistic development of village and community based water management practices 'Mission Samriddhi' in association with BJS organised exposure visit and arranged workshop.

i. Exposure Visit of Farmers

A two-day exposure visit was organised for the selected farmers in the district to 'Hivare Bajar' village & 'Ralegaon Siddhi' in Ahmednagar District. Ralegaon Siddhi which was a drought-prone area of Maharashtra has now become a self-sustained village developed with the villager's participation.

Team learned well established and successful model of water conservation through community participation. Farmers shared their own success stories. Eminent personalities Shri Anna Hajare and Shri Popatrao Pawar guided farmers for village development activities.

Exposure visit of farmers for best practices of watershed development

Shri Anna Hajare guided farmers and BJS team

ii. Holistic Village Development Workshop for farmers

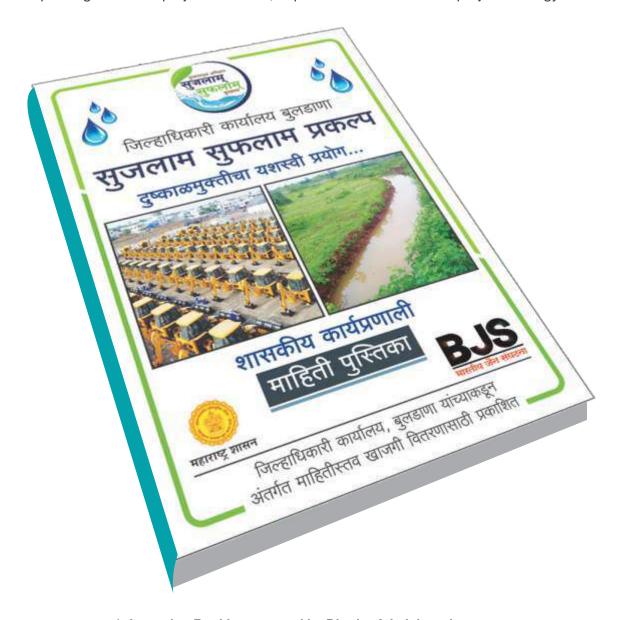
A two days' workshop was organised for selected farmers and village leaders. During the workshop session on agricultural practices, organic farming, marketing of farm products, village development practices, crop patterns, water conservation models were taken by the agriculture experts. These activities gave a good insight to the farming community in Buldhana and motivated them to apply the key information for better crop productivity.

The joint initiative of 'Mission Samriddhi' and BJS, enhanced the knowledge base of agrarian community regarding the water management practices and motivated them to use climate resilient agriculture practices.

11. Buldhana became a Learning Ground

'Sujalam Suphalam' has achieved great success within very short period of time. Buldhana project became a model for replication for the other 4 districts –Akola, Osmanabad, Latur and Washim.

The Government of Maharashtra wanted to replicate this model in additional four districts. Hence Resident District collector Buldhana organised training for all four districts and shared best practices of Buldhana project. He also prepared a module explaining about the project structure, implementation model and project strategy.

Information Booklet prepared by District Administration

To learn about the project technicalities, members from NGO Pradan, Jharkhand also visited various sites in Buldhana District.

Buldhana sites visit by Pradan NGO (Jharkhand)

12. Impact Evaluation Study

An impact assessment study of 'Sujalam Suphalam Buldhana' was initiated by Tata Trusts through 'Indian Institute for Human Settlements' (IIHS) which is a national education institution committed to the equitable, sustainable and efficient transformation of Indian settlements.

This study is intended to research and document the impact of the project in lives of farmers, their farming practices, as well as change in cropping pattern across all 13 talukas of Buldhana district. Focus group discussions and one to one dialogues is planned with beneficiaries, stakeholders and implementing partners. Inclusive development with the active involvement and support of the Government will be the main highlight of the study.

Visit of IIHS team members for impact assessment

IIHS team members have visited Buldhana project villages four time and collected the secondary data regarding soil map index, soil strata, status of soil erosion, geo-detection and quality of rocks. They also observed the structures where work has been conducted and interviewed the beneficiaries and Government officials. On the basis of that they have developed a framework for impact studies.

Success Stories from the Ground

'Sujalam Suphalam' a Ray of Hope for the Village

Village: Kadampur Taluka: Khamgaon

During the British era, Khamgaon was known as "Cotton City", due to rich and high quality production of cotton. As the time passed with the irregular rainfall pattern, it has lost its grace.

Approximate 90% of the village population (10,000) are dependent on rain-fed agriculture work. The only nala in the village is in despair and defunct condition due to siltation and irregular monsoon.

BJS mobilised the community and conducted the required earthwork in the 'Nala'. Around 41 thousand cubic meter of silt was excavated enabling the increased water holding capacity by 4 crores litres of water. The excavated silt was also used by farmers to spread in the area of 68 acres of land to improve farm productivity.

With the expectation of improved crop production, farmers are now thinking about changing the crop pattern and use of high yielding varieties. Further, farmers are also thinking about diversifying to horticultural crops.

Success Stories from the Ground

Pond Rejuvenation in Rantham Village, Malkapur

Village: Rantham Taluka: Malkapur

Vegetable cropping in Rantham village

'Rantham' is a small village with a population of around 1300 only. Villagers are mostly involved in agriculture work. Lack of adequate rainfall has affected, the socio-economic condition of farmers. The only pond in the village has lost its water retention capacity due to lack of maintenance and accumulation of silt. District Administration and BJS carried out the required maintenance and earthwork in the tank and 31 thousand cubic meter of silt was brought out from its bed.

The earthwork of the pond brought about remarkable result for the villagers. The water conservation capacity of the pond increased by 31 Lakh cubic litres. Villagers used the water for agriculture purpose; they started wheat cultivation as well as large number of farmers started vegetable cropping. The silt used by the farmers reduced their expense on chemical fertilisers marginally. Village head (Sarpanch) also encouraged the youth for self-employment by giving them opportunity to do free fishing in the pond and also provided the fish seeds.

Thus 'Sujalam Suphalam' helped in rejuvenation of the village by increasing the soil productivity, ground water level, crop yield, and helped in changing the cropping pattern.

Success Stories from the Ground

Revival of 'Kumbefal Bandhara' - a forgotten Water-body

Village: Kumbefal Taluka: Dhad

District Administration identified the priority water structures in all thirteen talukas of Buldhana and accordingly in consultation with the structure owner department delegated the work to all the concerned departments.

Shri Suresh Bagale, Buldhana Tehsildar, and his team while pursuing their work discovered a new water structure which was not in the list of the identified water bodies.

This water structure was present in the Kumbefal village where around 2500 to 3000 people were residing and struggling due to scarcity of water. The check-dam had lost its identity due to many layers of silt stored over it. Villagers requested the district team to extend their support to revive it again.

The structure owner department team assessed the feasibility of the earthwork and did other pre-requisite formalities. Dhad cluster officer and concerned talathi took the lead for revival work of the dam. The revival of the 'Kumbefal Bandhara' brings immeasurable happiness in lives of the villagers!

Taluka-wise 'Water Harvesting Structure Details' of Buldhana District

Sr. No.	Buldhana Structure Name	Structure Type
1	Ambhoda-Nala	Nala
2	Bhadgaon-Cement Nala Bund	Cement Nala Bund
3	Bhadgaon-Kt Weir	Kt Weir
4	Bhadgaon-Mati Nala Bund	Mati Nala Bund
5	Bhadgaon-Nala	Nala
6	Bhadola-Cement Nala Bund	Cement Nala Bund
7	Bodhegaon-Cement Nala Bund	Cement Nala Bund
8	Bodhegaon-Kt Weir	Kt Weir
9	Chandol-Kt Weir	Kt Weir
10	Chandol-Mati Nala Bund	Mati Nala Bund
11	Chautha-Kt Weir	Kt Weir
12	Chikhla-Cement Nala Bund	Cement Nala Bund
13	Chikhla-Mati Nala Bund	Mati Nala Bund
14	Chikhla-Nala	Nala
15	Chikhla-Percolation Tank	Percolation Tank
16	Dahid-Minor Irrigation Tank	Minor Irrigation Tank
17	Dahid-Nala	Nala
18	Dhad-Kt Weir	Kt Weir
19	Dhad-Nala	Nala
20	Dhalsawangi-Kt Weir	Kt Weir
21	Dhalsawangi-Minor Irrigation Tank	Minor Irrigation Tank
22	Dhamna-River	River
23	Dhangarpur-Cement Nala Bund	Cement Nala Bund
24	Diwthana-Nala	Nala
25	Dongarkhandala-Cement Nala Bund	Cement Nala Bund
26	Hatedi Budruk-Cement Nala Bund	Cement Nala Bund
27	Hatedi-Cement Nala Bund	Cement Nala Bund
28	Hatedi-Nala	Nala
29	Hatedi-Nala	Nala
30	Irla-Cement Nala Bund	Cement Nala Bund
31	Irla-Kt Weir	Kt Weir
32	Jamb-Cement Nala Bund	Cement Nala Bund
33	Jamb-Mati Nala Bund	Mati Nala Bund
34	Jamthi-Nala	Nala
35	januna-Kt Weir	Kt Weir
36	Kardi-Minor Irrigation Tank	Minor Irrigation Tank
37	kolwad-Kt Weir	Kt Weir
38	Kumbefal-Bandhara	Bandhara
39	Kumbefal-Kt Weir	Kt Weir
40	Lumod-Kt Weir	Kt Weir
41	Malvihir-Minor Irrigation Tank	Minor Irrigation Tank
42	Masrul-Minor Irrigation Tank	Minor Irrigation Tank
43	Matla-Minor Irrigation Tank	Minor Irrigation Tank
44	Matla-Storage Tank	Storage Tank

Sr. No.	Buldhana Structure Name	Structure Type
45	Mhasla Khurd-Cement Nala Bund	Cement Nala Bund
46	Mhasla Khurd-Mati Nala Bund	Mati Nala Bund
47	Mhasla-Kt Weir	Kt Weir
48	Mohndhala-Cement Nala Bund	Cement Nala Bund
49	Mohndhala-Mati Nala Bund	Mati Nala Bund
50	Mohoj-Cement Nala Bund	Cement Nala Bund
51	Mohoj-Mati Nala Bund	Mati Nala Bund
52	Mohoj-Percolation Tank	Percolation Tank
53	Painganga-River	River
54	Palaskhed-Kt Weir	Kt Weir
55	Palaskhed-Minor Irrigation Tank	Minor Irrigation Tank
56	Pangri-Kt Weir	Kt Weir
57	Pangri-Mati Nala Bund	Mati Nala Bund
58	Pangri-River	River
59	Pokhari-Kt Weir	Kt Weir
60	Raipur-Cement Nala Bund	Cement Nala Bund
61	Riukhed-Kt Weir	Kt Weir
62	Ruiukhed Mayamba-Cement Nala Bund	Cement Nala Bund
63	Ruiukhed Mayamba-Mati Nala Bund	Mati Nala Bund
64	Sagwan-Kt Weir	Kt Weir
65	Sagwan-Nala	Nala
66	Sakhali-Nala	Nala
67	Sakhali-Nala 2	Nala
68	Sangam-Storage Tank	Storage Tank
69	Sao-Cement Nala Bund	Cement Nala Bund
70	Sao-Kt Weir	Kt Weir
71	Satgaon-Kt Weir	Kt Weir
72	Sawali-Cement Nala Bund	Cement Nala Bund
73	Shirpur-Nala	Nala
74	Sindhkhed-Cement Nala Bund	Cement Nala Bund
75	Sindhkhed-Nala	Nala
76	Sindhkhed-Percolation Tank	Percolation Tank
77	Soygaon-Cement Nala Bund	Cement Nala Bund
78	Soygaon-Kt Weir	Kt Weir
79	Soygaon-Nala	Nala
80	Takli-Kt Weir	Kt Weir
81	Yelgaon-Kt Weir	Kt Weir
82	Zari-Cement Nala Bund	Cement Nala Bund
83	Zari-Mati Nala Bund	Mati Nala Bund
Sr. No.	Chikli Structure Name	Structure Type
85	Ambashi-Mati Nala Bund	Mati Nala Bund
86	Amdapur-Kt Weir	Kt Weir
87	Andhai-Mati Nala Bund	Mati Nala Bund
88	Antrikoli-Mati Nala Bund	Mati Nala Bund
89	Antri-Nala	Nala
90	Bhalgaon-Kt Weir	Kt Weir
91	Bharosa-Percolation Tank	Percolation Tank
92	Bhogawati-Mati Nala Bund	Mati Nala Bund

Sr. No.	Chikli Structure Name	Structure Type
93	Borgaon-Kt Weir	Kt Weir
94	Bramhapuri-Percolation Tank	Percolation Tank
95	Bramhpuri-Cement Nala Bund	Cement Nala Bund
96	Bramhpuri-Mati Nala Bund	Mati Nala Bund
97	Diwthana-Kt Weir	Kt Weir
98	Eklara-Cement Nala Bund	Cement Nala Bund
99	Gangalgaon-River	River
100	Girola-Cement Nala Bund	Cement Nala Bund
101	Girola-Mati Nala Bund	Mati Nala Bund
102	Harni-Percolation Tank	Percolation Tank
103	Hatni-Kt Weir	Kt Weir
104	Isoli-Percolation Tank	Percolation Tank
105	Jamuvanti-River	River
106	Kathoda-Minor Irrigation Tank	Minor Irrigation Tank
107	Katoda-Cement Nala Bund	Cement Nala Bund
108	Katoda-Mati Nala Bund	Mati Nala Bund
109	Kavhala-Cement Nala Bund	Cement Nala Bund
110	Kavhala-Mati Nala Bund	Mati Nala Bund
111	Kavhla-Minor Irrigation Tank	Minor Irrigation Tank
112	Kavhla-Nala	Nala
113	Kelwad-Kt Weir	Kt Weir
114	Kelwad-Mati Nala Bund	Mati Nala Bund
115	Kelwad-Percolation Tank	Percolation Tank
116	Khairav-Cement Nala Bund	Cement Nala Bund
117	Khairav-River	River
118	Khor-Percolation Tank	Percolation Tank
119	Kinhi-Percolation Tank	Percolation Tank
120	Kinhola-Cement Nala Bund	Cement Nala Bund
121	Kinhola-Kt Weir	Kt Weir
122	Kinhola-Mati Nala Bund	Mati Nala Bund
123	Kinhola-Nala	Nala
124	Kolara-Cement Nala Bund	Cement Nala Bund
125	Kolara-Mati Nala Bund	Mati Nala Bund
126	Kolara-River	River
127	Kolari-Kt Weir	Kt Weir
128	Malgani-Kt Weir	Kt Weir
129	Misalwadi-Cement Nala Bund	Cement Nala Bund
130	Palaskhed-Kt Weir	Kt Weir
131	Satgaon BhuCement Nala Bund	Cement Nala Bund
132	Satgaon BhuMati Nala Bund	Mati Nala Bund
133	Satgaon-Nala	Nala
134	Satgaon-Nala	Nala
135	Satgaon-Percolation Tank	Percolation Tank
136	Satgaon-Percolation Tank	Percolation Tank
137	Sawana-River	River
138	Sawargaon Dukre-Cement Nala Bund	Cement Nala Bund
139	Sawargaon Dukre-Mati Nala Bund	Mati Nala Bund
140	Sawargaon-Kt Weir	Kt Weir
141	Sawargaon-Nala	Nala

Sr. No.	Chikli Structure Name	Structure Type
142	Sawarkhed NCement Nala Bund	Cement Nala Bund
143	Sawkhed-Percolation Tank	Percolation Tank
144	Sawna-Kt Weir	Kt Weir
145	Sawna-River	River
146	Shelgaon Atol-Mati Nala Bund	Mati Nala Bund
147	Shelsur-Nala	Nala
148	Shelud-Kt Weir	Kt Weir
149	Shindi-Kt Weir	Kt Weir
150	Somthana-Kt Weir	Kt Weir
151	Somthana-River	River
152	Sonewadi-Cement Nala Bund	Cement Nala Bund
153	Sonewadi-Mati Nala Bund	Mati Nala Bund
154	Sonewadi-Nala	Nala
155	Sonewadi-Percolation Tank	Percolation Tank
156	Soygaon-Nala	Nala
157	Utrada-Kt Weir	Kt Weir
158	Waghapur-Kt Weir	Kt Weir
159	Waghapur-Mati Nala Bund	Mati Nala Bund
160	Walti-Kt Weir	Kt Weir
Sr. No.	Deulgaon Raja Structure Name	Structure Type
161	Andhera-Minor Irrigation Tank	Minor Irrigation Tank
162	Asola Jahagir-Cement Nala Bund	Cement Nala Bund
163	Asola Jahagir-Mati Nala Bund	Mati Nala Bund
164	Baigaon Khurd-Mati Nala Bund	Mati Nala Bund
165	Bhivgaon Bu-Cement Nala Bund	Cement Nala Bund
166	Chincholi Budruk-Cement Nala Bund	Cement Nala Bund
167	Chincholi Budruk-Mati Nala Bund	Mati Nala Bund
168	De. Mahi-Mati Nala Bund	Mati Nala Bund
169	Dhotra Nandai-Mati Nala Bund	Mati Nala Bund
170	Giroli Budruk-Cement Nala Bund	Cement Nala Bund
171	Khalyal Ghavan-Mati Nala Bund	Mati Nala Bund
172	Mendhgaon-Minor Irrigation Tank	
	Wellungaon-Willor imgalion falik	Minor Irrigation Tank
173	Mera-River	Minor Irrigation Tank River
173 174		
	Mera-River	River
174	Mera-River Nimgaon guru-Cement Nala Bund	River Cement Nala Bund
174 175	Mera-River Nimgaon guru-Cement Nala Bund Padli Shinde-Mati Nala Bund	River Cement Nala Bund Mati Nala Bund
174 175 176	Mera-River Nimgaon guru-Cement Nala Bund Padli Shinde-Mati Nala Bund Patalganga-River	River Cement Nala Bund Mati Nala Bund River
174 175 176 177	Mera-River Nimgaon guru-Cement Nala Bund Padli Shinde-Mati Nala Bund Patalganga-River Rohna-Mati Nala Bund	River Cement Nala Bund Mati Nala Bund River Mati Nala Bund
174 175 176 177 178	Mera-River Nimgaon guru-Cement Nala Bund Padli Shinde-Mati Nala Bund Patalganga-River Rohna-Mati Nala Bund Sawkhed Bhoi-Cement Nala Bund	River Cement Nala Bund Mati Nala Bund River Mati Nala Bund Cement Nala Bund
174 175 176 177 178 179	Mera-River Nimgaon guru-Cement Nala Bund Padli Shinde-Mati Nala Bund Patalganga-River Rohna-Mati Nala Bund Sawkhed Bhoi-Cement Nala Bund Sawkhed Bhoi-Mati Nala Bund	River Cement Nala Bund Mati Nala Bund River Mati Nala Bund Cement Nala Bund Mati Nala Bund
174 175 176 177 178 179 180	Mera-River Nimgaon guru-Cement Nala Bund Padli Shinde-Mati Nala Bund Patalganga-River Rohna-Mati Nala Bund Sawkhed Bhoi-Cement Nala Bund Sawkhed Bhoi-Mati Nala Bund Shivani-Minor Irrigation Tank	River Cement Nala Bund Mati Nala Bund River Mati Nala Bund Cement Nala Bund Mati Nala Bund Minor Irrigation Tank
174 175 176 177 178 179 180 181	Mera-River Nimgaon guru-Cement Nala Bund Padli Shinde-Mati Nala Bund Patalganga-River Rohna-Mati Nala Bund Sawkhed Bhoi-Cement Nala Bund Sawkhed Bhoi-Mati Nala Bund Shivani-Minor Irrigation Tank Singaon Jahagir-Mati Nala Bund	River Cement Nala Bund Mati Nala Bund River Mati Nala Bund Cement Nala Bund Mati Nala Bund Mati Nala Bund Mati Nala Bund Mati Nala Bund Minor Irrigation Tank Mati Nala Bund
174 175 176 177 178 179 180 181	Mera-River Nimgaon guru-Cement Nala Bund Padli Shinde-Mati Nala Bund Patalganga-River Rohna-Mati Nala Bund Sawkhed Bhoi-Cement Nala Bund Sawkhed Bhoi-Mati Nala Bund Shivani-Minor Irrigation Tank Singaon Jahagir-Mati Nala Bund Singaon-Kt Weir	River Cement Nala Bund Mati Nala Bund River Mati Nala Bund Cement Nala Bund Mati Nala Bund Mati Nala Bund Minor Irrigation Tank Mati Nala Bund Kt Weir

Sr. No.	Jalgaon Jamod Structure Name	Structure Type
186	Akola Khurd-Cement Nala Bund	Cement Nala Bund
187	Dhanora-Cement Nala Bund	Cement Nala Bund
188	Godada-Minor Irrigation Tank	Minor Irrigation Tank
189	Gorala Pr. Jalgaon-Cement Nala Bund	Cement Nala Bund
190	Jamod-Cement Nala Bund	Cement Nala Bund
191	Karanwadi-Cement Nala Bund	Cement Nala Bund
192	Patan-Cement Nala Bund	Cement Nala Bund
193	Rajur-Minor Irrigation Tank	Minor Irrigation Tank
194	Sawargaon-Cement Nala Bund	Cement Nala Bund
195	Sungaon-Cement Nala Bund	Cement Nala Bund
196	Wadgaon Patan-Cement Nala Bund	Cement Nala Bund
197	Wayal-Cement Nala Bund	Cement Nala Bund
Sr. No.	Khamgaon Structure Name	Structure Type
198	Aamsari-Minor Irrigation Tank	Minor Irrigation Tank
199	Abetakalli-Cement Nala Bund	Cement Nala Bund
200	Borjawla-Minor Irrigation Tank	Minor Irrigation Tank
201	Hiwarkhed-Cement Nala Bund	Cement Nala Bund
202	Hiwarkhed-Mati Nala Bund	Mati Nala Bund
203	JaipurLande-Cement Nala Bund	Cement Nala Bund
204	JaipurLande-CNB/MNB	CNB/MNB
205	Januna-Minor Irrigation Tank	Minor Irrigation Tank
206	Kadmapur-Cement Nala Bund	Cement Nala Bund
207	Kanchanpur-Cement Nala Bund	Cement Nala Bund
208	Konti-Cement Nala Bund	Cement Nala Bund
209	Konti-Mati Nala Bund	Mati Nala Bund
210	Lanjud-Minor Irrigation Tank	Minor Irrigation Tank
211	Makta-Nala	Nala
212	Mandwa-Continuous Contour Trench	Continuous Contour Trench
213	Naidevi-Mati Nala Bund	Mati Nala Bund
214	Nirod-Cement Nala Bund	Cement Nala Bund
215	Pimpalchoch-Cement Nala Bund	Cement Nala Bund
216	Pimpalchoch-Mati Nala Bund	Mati Nala Bund
217	Pimpalgaon-River	River
218	Pimpri-Minor Irrigation Tank	Minor Irrigation Tank
219	Rohana-Cement Nala Bund	Cement Nala Bund
220	Rohana-Cement Nala Bund	Cement Nala Bund
221	Rohana-Mati Nala Bund	Mati Nala Bund
222	Shelodi-Cement Nala Bund	Cement Nala Bund
223	Shelodi-CNB/MNB	CNB/MNB
224	Takli TALAV-Cement Nala Bund	Cement Nala Bund
225	Takli Talav-Mati Nala Bund	Mati Nala Bund
226	Varna-Cement Nala Bund	Cement Nala Bund
227	Varna-Mati Nala Bund	Mati Nala Bund
228	Wadi-Cement Nala Bund	Cement Nala Bund

Sr. No.	Lonar Structure Name	Structure Type
229	Ambhora-Minor Irrigation Tank	Minor Irrigation Tank
230	Borakhedi-Minor Irrigation Tank	Minor Irrigation Tank
231	Chorpangra-Minor Irrigation Tank	Minor Irrigation Tank
232	Deulgaon Waysa-Cement Nala Bund	Cement Nala Bund
233	Devanagar-Deep Continuous Contour Trench	Deep Continuous Contour Trench
234	Devanagar-Mati Nala Bund	Mati Nala Bund
235	Gunjkhed-Nala	Nala
236	Khalegaon-Minor Irrigation Tank	Minor Irrigation Tank
237	Kingaon Jattu-Cement Nala Bund	Cement Nala Bund
238	Kinhi-Cement Nala Bund	Cement Nala Bund
239	Koyali-Cement Nala Bund	Cement Nala Bund
240	Koyali-Nala	Nala
241	Pardi Ujad-Nala	Nala
242	Pimpalner-Nala	Nala
243	Shara-Farmponds	Farmponds
244	Shara-Nala	Nala
245	Sultanpur-River	River
246	Udanapur-Cement Nala Bund	Cement Nala Bund
247	Vasantnagar-Deep Continuous Contour Trench	Deep Continuous Contour Trench
248	Wadgaon Tejan-Nala	Nala
249	Wadhav-Nala	Nala
Sr. No.	Malkapur Structure Name	Structure Type
Sr. No. 250	Malkapur Structure Name Chichkhed Khurd-Cement Nala Bund	Structure Type Cement Nala Bund
250	Chichkhed Khurd-Cement Nala Bund	Cement Nala Bund
250 251	Chichkhed Khurd-Cement Nala Bund Datala-Nala	Cement Nala Bund Nala
250 251 252	Chichkhed Khurd-Cement Nala Bund Datala-Nala Datala-River	Cement Nala Bund Nala River
250 251 252 253	Chichkhed Khurd-Cement Nala Bund Datala-Nala Datala-River Dharangaon-Kt Weir	Cement Nala Bund Nala River Kt Weir
250 251 252 253 254	Chichkhed Khurd-Cement Nala Bund Datala-Nala Datala-River Dharangaon-Kt Weir Dudalgaon Bhruk-Cement Nala Bund	Cement Nala Bund Nala River Kt Weir Cement Nala Bund
250 251 252 253 254 255	Chichkhed Khurd-Cement Nala Bund Datala-Nala Datala-River Dharangaon-Kt Weir Dudalgaon Bhruk-Cement Nala Bund Harankhed-Cement Nala Bund	Cement Nala Bund Nala River Kt Weir Cement Nala Bund Cement Nala Bund
250 251 252 253 254 255 256	Chichkhed Khurd-Cement Nala Bund Datala-Nala Datala-River Dharangaon-Kt Weir Dudalgaon Bhruk-Cement Nala Bund Harankhed-Cement Nala Bund Harsoda-Cement Nala Bund	Cement Nala Bund Nala River Kt Weir Cement Nala Bund Cement Nala Bund Cement Nala Bund
250 251 252 253 254 255 256 257	Chichkhed Khurd-Cement Nala Bund Datala-Nala Datala-River Dharangaon-Kt Weir Dudalgaon Bhruk-Cement Nala Bund Harankhed-Cement Nala Bund Harsoda-Cement Nala Bund Jambuldhabha-Cement Nala Bund	Cement Nala Bund Nala River Kt Weir Cement Nala Bund Cement Nala Bund Cement Nala Bund Cement Nala Bund
250 251 252 253 254 255 256 257 258	Chichkhed Khurd-Cement Nala Bund Datala-Nala Datala-River Dharangaon-Kt Weir Dudalgaon Bhruk-Cement Nala Bund Harankhed-Cement Nala Bund Harsoda-Cement Nala Bund Jambuldhabha-Cement Nala Bund Kund-Mati Nala Bund	Cement Nala Bund Nala River Kt Weir Cement Nala Bund Cement Nala Bund Cement Nala Bund Cement Nala Bund Mati Nala Bund Mati Nala Bund
250 251 252 253 254 255 256 257 258 259	Chichkhed Khurd-Cement Nala Bund Datala-Nala Datala-River Dharangaon-Kt Weir Dudalgaon Bhruk-Cement Nala Bund Harankhed-Cement Nala Bund Harsoda-Cement Nala Bund Jambuldhabha-Cement Nala Bund Kund-Mati Nala Bund Rantham-Percolation Tank	Cement Nala Bund Nala River Kt Weir Cement Nala Bund Cement Nala Bund Cement Nala Bund Cement Nala Bund Mati Nala Bund Percolation Tank
250 251 252 253 254 255 256 257 258 259 260	Chichkhed Khurd-Cement Nala Bund Datala-Nala Datala-River Dharangaon-Kt Weir Dudalgaon Bhruk-Cement Nala Bund Harankhed-Cement Nala Bund Harsoda-Cement Nala Bund Jambuldhabha-Cement Nala Bund Kund-Mati Nala Bund Rantham-Percolation Tank Tadulwadi-Cement Nala Bund	Cement Nala Bund Nala River Kt Weir Cement Nala Bund Cement Nala Bund Cement Nala Bund Cement Nala Bund Percolation Tank Cement Nala Bund
250 251 252 253 254 255 256 257 258 259 260 261	Chichkhed Khurd-Cement Nala Bund Datala-Nala Datala-River Dharangaon-Kt Weir Dudalgaon Bhruk-Cement Nala Bund Harankhed-Cement Nala Bund Harsoda-Cement Nala Bund Jambuldhabha-Cement Nala Bund Kund-Mati Nala Bund Rantham-Percolation Tank Tadulwadi-Cement Nala Bund Talaswada-Nala	Cement Nala Bund Nala River Kt Weir Cement Nala Bund Cement Nala Bund Cement Nala Bund Cement Nala Bund Percolation Tank Cement Nala Bund Nala
250 251 252 253 254 255 256 257 258 259 260 261 262	Chichkhed Khurd-Cement Nala Bund Datala-Nala Datala-River Dharangaon-Kt Weir Dudalgaon Bhruk-Cement Nala Bund Harankhed-Cement Nala Bund Harsoda-Cement Nala Bund Jambuldhabha-Cement Nala Bund Kund-Mati Nala Bund Rantham-Percolation Tank Tadulwadi-Cement Nala Bund Talaswada-Nala Telkhed-Cement Nala Bund	Cement Nala Bund Nala River Kt Weir Cement Nala Bund Cement Nala Bund Cement Nala Bund Mati Nala Bund Percolation Tank Cement Nala Bund Nala Cement Nala Bund
250 251 252 253 254 255 256 257 258 259 260 261 262 263	Chichkhed Khurd-Cement Nala Bund Datala-Nala Datala-River Dharangaon-Kt Weir Dudalgaon Bhruk-Cement Nala Bund Harankhed-Cement Nala Bund Harsoda-Cement Nala Bund Jambuldhabha-Cement Nala Bund Kund-Mati Nala Bund Rantham-Percolation Tank Tadulwadi-Cement Nala Bund Talaswada-Nala Telkhed-Cement Nala Bund Tighra-Percolation Tank	Cement Nala Bund Nala River Kt Weir Cement Nala Bund Mati Nala Bund Percolation Tank Cement Nala Bund Nala Cement Nala Bund Percolation Tank Cement Nala Bund Nala
250 251 252 253 254 255 256 257 258 259 260 261 262 263 264	Chichkhed Khurd-Cement Nala Bund Datala-Nala Datala-River Dharangaon-Kt Weir Dudalgaon Bhruk-Cement Nala Bund Harankhed-Cement Nala Bund Harsoda-Cement Nala Bund Jambuldhabha-Cement Nala Bund Kund-Mati Nala Bund Rantham-Percolation Tank Tadulwadi-Cement Nala Bund Talaswada-Nala Telkhed-Cement Nala Bund Tighra-Percolation Tank Umaranala-Kt Weir	Cement Nala Bund Nala River Kt Weir Cement Nala Bund Cement Nala Bund Cement Nala Bund Cement Nala Bund Mati Nala Bund Percolation Tank Cement Nala Bund Nala Cement Nala Bund Nala Cement Nala Bund Nala Kt Weir
250 251 252 253 254 255 256 257 258 259 260 261 262 263 264 265	Chichkhed Khurd-Cement Nala Bund Datala-Nala Datala-River Dharangaon-Kt Weir Dudalgaon Bhruk-Cement Nala Bund Harankhed-Cement Nala Bund Harsoda-Cement Nala Bund Jambuldhabha-Cement Nala Bund Kund-Mati Nala Bund Rantham-Percolation Tank Tadulwadi-Cement Nala Bund Talaswada-Nala Telkhed-Cement Nala Bund Tighra-Percolation Tank Umaranala-Kt Weir WADJI-Cement Nala Bund	Cement Nala Bund Nala River Kt Weir Cement Nala Bund Cement Nala Bund Cement Nala Bund Cement Nala Bund Mati Nala Bund Percolation Tank Cement Nala Bund Nala Cement Nala Bund Kt Weir Cement Nala Bund
250 251 252 253 254 255 256 257 258 259 260 261 262 263 264 265 266	Chichkhed Khurd-Cement Nala Bund Datala-Nala Datala-River Dharangaon-Kt Weir Dudalgaon Bhruk-Cement Nala Bund Harankhed-Cement Nala Bund Harsoda-Cement Nala Bund Jambuldhabha-Cement Nala Bund Kund-Mati Nala Bund Rantham-Percolation Tank Tadulwadi-Cement Nala Bund Talaswada-Nala Telkhed-Cement Nala Bund Tighra-Percolation Tank Umaranala-Kt Weir WADJI-Cement Nala Bund Wazirabad-Cement Nala Bund	Cement Nala Bund Nala River Kt Weir Cement Nala Bund Cement Nala Bund Cement Nala Bund Cement Nala Bund Mati Nala Bund Percolation Tank Cement Nala Bund Nala Cement Nala Bund Nala Cement Nala Bund Cement Nala Bund Nala Cement Nala Bund Cement Nala Bund Percolation Tank Kt Weir Cement Nala Bund Cement Nala Bund

Sr. No.	Mehkar Structure Name	Structure Type
270	Akola Thakare-Cement Nala Bund	Cement Nala Bund
271	Andhrud-Cement Nala Bund	Cement Nala Bund
272	Anjani Budruk-Cement Nala Bund	Cement Nala Bund
273	Anjani Budruk-Nala	Nala
274	Antri Deshmukh-Cement Nala Bund	Cement Nala Bund
275	Babhulkhed-Mati Nala Bund	Mati Nala Bund
276	Badnapur-Cement Nala Bund	Cement Nala Bund
277	Bartala-Cement Nala Bund	Cement Nala Bund
278	Bhalgaon-River	River
279	Bramhpuri-River	River
280	Chaigaon-Cement Nala Bund	Cement Nala Bund
281	Chaigaon-Minor Irrigation Tank	Minor Irrigation Tank
282	Chincholi Bori-Cement Nala Bund	Cement Nala Bund
283	Chondhi-Cement Nala Bund	Cement Nala Bund
284	Chondhi-Mati Nala Bund	Mati Nala Bund
285	Deulgaon Mali-Nala	Nala
286	Deulgaon-Cement Nala Bund	Cement Nala Bund
287	Dongaon-Mati Nala Bund	Mati Nala Bund
288	Dongaon-River	River
289	Fardapur-River	River
290	Ganpur-Cement Nala Bund	Cement Nala Bund
291	Ghatnndra-Cement Nala Bund	Cement Nala Bund
292	Ghonsar-Cement Nala Bund	Cement Nala Bund
293	Ghuti-Cement Nala Bund	Cement Nala Bund
294	Gohgaon-Nala	Nala
295	Gomedhwar-Cement Nala Bund	Cement Nala Bund
296	hiwarkhed-Cement Nala Bund	Cement Nala Bund
297	Jambhrun-Mati Nala Bund	Mati Nala Bund
298	Janefal-Nala	Nala
299	Jaytal-Cement Nala Bund	Cement Nala Bund
300	Kabra-Cement Nala Bund	Cement Nala Bund
301	Kalapvir-Cement Nala Bund	Cement Nala Bund
302	Kalmbeshwar-Cement Nala Bund	Cement Nala Bund
303	Khamkhed-Cement Nala Bund	Cement Nala Bund
304	Khamkhed-Nala	Nala
305	Khandala-Cement Nala Bund	Cement Nala Bund
306	Koradi-Minor Irrigation Tank	Minor Irrigation Tank
307	Lavhala-Cement Nala Bund	Cement Nala Bund
308	Lavhna-Mati Nala Bund	Mati Nala Bund
309	Loni gavli-Cement Nala Bund	Cement Nala Bund
310	Ioni-Cement Nala Bund	Cement Nala Bund
311	Madni-Cement Nala Bund	Cement Nala Bund
312	Madwa S Dongar-Nala	Nala
313	Marotipeth-Cement Nala Bund	Cement Nala Bund
314	Mehkar-Cement Nala Bund	Cement Nala Bund
315	Miskin Wadi-Cement Nala Bund	Cement Nala Bund
316	Mohdari-Cement Nala Bund	Cement Nala Bund
317	Mohkhed-Cement Nala Bund	Cement Nala Bund
318	Mosmbewadi-Cement Nala Bund	Cement Nala Bund

Sr. No.	Mehkar Structure Name	Structure Type
319	Mundhefal-Cement Nala Bund	Cement Nala Bund
320	Nagpur-Cement Nala Bund	Cement Nala Bund
321	Naigaon Deshmukh-Cement Nala Bund	Cement Nala Bund
322	Nandra Chaigaon-Nala	Nala
323	Palshi-Minor Irrigation Tank	Minor Irrigation Tank
324	Pangarkhed-Nala	Nala
325	Parda-Cement Nala Bund	Cement Nala Bund
326	Partapur-Nala	Nala
327	Pentakli-Nala	Nala
328	Pimpari mali-Cement Nala Bund	Cement Nala Bund
329	sawangi vir-Cement Nala Bund	Cement Nala Bund
330	Sawangi-Minor Irrigation Tank	Minor Irrigation Tank
331	Sawangivir-Nala	Nala
332	Shahapur-Cement Nala Bund	Cement Nala Bund
333	Shelgaon Deshmukh-Cement Nala Bund	Cement Nala Bund
334	Shelgaon Kakde-Nala	Nala
335	Shendhla-Cement Nala Bund	Cement Nala Bund
336	Shivpuri-Cement Nala Bund	Cement Nala Bund
337	Sonati-Cement Nala Bund	Cement Nala Bund
338	Subhanpur-Cement Nala Bund	Cement Nala Bund
339	Turkhed-River	River
340	Ukali-Nala	Nala
341	Umra-Cement Nala Bund	Cement Nala Bund
342	Usaraan-Cement Nala Bund	Cement Nala Bund
343	usran-Mati Nala Bund	Mati Nala Bund
344	Utawali-Minor Irrigation Tank	Minor Irrigation Tank
345	Wadali-Cement Nala Bund	Cement Nala Bund
346	Wadgaon Mali-Cement Nala Bund	Cement Nala Bund
347	Wadgaon Mali-Nala	Nala
348	Wardada-Cement Nala Bund	Cement Nala Bund
349	Wardadi Wairal-Cement Nala Bund	Cement Nala Bund
350	Wyaghra-Minor Irrigation Tank	Minor Irrigation Tank
000	Tryagina milion inigation faint	William Integration Talling
Sr. No.	Motala Structure Name	Structure Type
351	Antri-Cement Nala Bund	Cement Nala Bund
352	Ava-CNB/MNB	CNB/MNB
353	Avha-Nala	Nala
354	Bramhanda-Cement Nala Bund	Cement Nala Bund
355	ca-Mati Nala Bund	Mati Nala Bund
356	Dhabha-Mati Nala Bund	Mati Nala Bund
357	Dhonkhed-Mati Nala Bund	Mati Nala Bund
358	Jaipur-Mati Nala Bund	Mati Nala Bund
359	KaleGaon-CNB/MNB	CNB/MNB
360	Khadki-Nala	Nala
361	KolhiGawali-CNB/MNB	CNB/MNB
362	Kolhi-Minor Irrigation Tank	Minor Irrigation Tank
363	Makodi-River	River
364	Malagaon-Cement Nala Bund	Cement Nala Bund
365	Malegaon-Farmponds	Farmponds

Sr. No.	Motala Structure Name	Structure Type
366	Mohegaon-Nala	Nala
367	Motala-Nala	Nala
368	Motala-Nala	Nala
369	Naiknagar-CNB/MNB	CNB/MNB
370	Nimkhali-CNB/MNB	CNB/MNB
371	Nimkhed-Mati Nala Bund	Mati Nala Bund
372	Nimod-Percolation Tank	Percolation Tank
373	Pagarkhed-Farmponds	Farmponds
374	Phophali-Mati Nala Bund	Mati Nala Bund
375	Pophali-Irragation Tank	Irragation Tank
376	Pophali-River	River
377	Rajur-Kt Weir	Kt Weir
378	Ramgaon-Mati Nala Bund	Mati Nala Bund
379	Ridhora-Nala	Nala
380	Rohinkhed-CNB/MNB	CNB/MNB
381	Shelapur-River	River
382	Shelpaur-River	River
383	Sonbard Rohi-Mati Nala Bund	Mati Nala Bund
384	Takali Waghjal-CNB/MNB	CNB/MNB
385	Takli Ghdekar-Mati Nala Bund	Mati Nala Bund
386	Takli-Nala	Nala
387	Talani-Farmponds	Farmponds
388	Talkhed-Percolation Tank	Percolation Tank
389	Talni-Mati Nala Bund	Mati Nala Bund
390	Wadgaon-River	River
391	Waghjal-Irragation Tank	Irragation Tank
392	Wari-Minor Irrigation Tank	Minor Irrigation Tank
393	Warud-Village Tank	Village Tank
394	Wedgaon J-Mati Nala Bund	Mati Nala Bund
Sr. No.	Nandura Structure Name	Structure Type
395	Barafgaon-Mati Nala Bund	Mati Nala Bund
396	Belura-Mati Nala Bund	Mati Nala Bund
397	Belura-Nala	Nala
398	BhilWADI-Mati Nala Bund	Mati Nala Bund
399	Gosingh-Mati Nala Bund	Mati Nala Bund
400	JawalaBazar-Cement Nala Bund	Cement Nala Bund
401	Kaihra-Mati Nala Bund	Mati Nala Bund
402	Kandhari-Minor Irrigation Tank	Minor Irrigation Tank
403	Khandala-Cement Nala Bund	Cement Nala Bund
404	Kokalwadi-Mati Nala Bund	Mati Nala Bund
405	Mahalungi-Mati Nala Bund	Mati Nala Bund
406	Mendhali-Mati Nala Bund	Mati Nala Bund
407	Nandura-River	River
408	Nimgaon-Nala	Nala
409	Pipalgaon Khuta-Cement Nala Bund	Cement Nala Bund
410	PipalgaonKhuta-Cement Nala Bund	Cement Nala Bund
411	TakarKhed-Mati Nala Bund	Mati Nala Bund
412	Tarwadi-Mati Nala Bund	Mati Nala Bund
413	Walti-Godbole Bandhara	Godbole Bandhara

Sr. No.	Sangrampur Structure Name	Structure Type
414	Akoli Budruk-Nala	Nala
415	Alewadi-Cement Nala Bund	Cement Nala Bund
416	Awar-Nala	Nala
417	Banoda-Cement Nala Bund	Cement Nala Bund
418	Bawanwir-Cement Nala Bund	Cement Nala Bund
419	Bhilkhed-Mati Nala Bund	Mati Nala Bund
420	Bodkha-Cement Nala Bund	Cement Nala Bund
421	Bodkha-Cement Nala Bund	Cement Nala Bund
422	Bodkha-Nala	Nala
423	Borkhed-Cement Nala Bund	Cement Nala Bund
424	Changefal Budruk-Cement Nala Bund	Cement Nala Bund
425	Changefal Budruk-Nala	Nala
426	Changefal KhuNala	Nala
427	Changefal-Cement Nala Bund	Cement Nala Bund
428	Dhamangaon-Cement Nala Bund	Cement Nala Bund
429	Dhamangaon-Nala	Nala
430	Eklara-Cement Nala Bund	Cement Nala Bund
431	Gopalkhed-Cement Nala Bund	Cement Nala Bund
432	Hadiyamahal-Cement Nala Bund	Cement Nala Bund
433	Hingna-Cement Nala Bund	Cement Nala Bund
434	Jastgaon-Cement Nala Bund	Cement Nala Bund
435	Kadhargaon-Cement Nala Bund	Cement Nala Bund
436	Kakanwada-Cement Nala Bund	Cement Nala Bund
437	Kakoda-Cement Nala Bund	Cement Nala Bund
438	Kakoda-Mati Nala Bund	Mati Nala Bund
439	Kakoda-Nala	Nala
440	Kamod-Cement Nala Bund	Cement Nala Bund
441	Karmoda-Cement Nala Bund	Cement Nala Bund
442	Kawthal-Cement Nala Bund	Cement Nala Bund
443	Kawthal-Mati Nala Bund	Mati Nala Bund
444	Khalt Khurd-Cement Nala Bund	Cement Nala Bund
445	Khathergaon-Cement Nala Bund	Cement Nala Bund
446	Kodri-Cement Nala Bund	Cement Nala Bund
447	Kumbharkhed-Cement Nala Bund	Cement Nala Bund
448	Malthana Budruk-Nala	Nala
449	Malthana KhuCement Nala Bund	Cement Nala Bund
450	Malthana KhuNala	Nala
451	Manardi-Cement Nala Bund	Cement Nala Bund
452	Marod-Nala	Nala
453	Niroda-Nala	Nala
454	Palshi Zashi-Cement Nala Bund	Cement Nala Bund
455	Palshi-Cement Nala Bund	Cement Nala Bund
456	Palshi-Village Pond	Village Pond
457	Panchal Pra. Jam-Cement Nala Bund	Cement Nala Bund
458	Panchala Budruk-Cement Nala Bund	Cement Nala Bund
459	Panchala Pra. Bawanbir-Cement Nala Bund	Cement Nala Bund
460	Pimpri Adgaon-Cement Nala Bund	Cement Nala Bund
461	Pingali Budruk-Nala	Nala
462	Pingali Jahagir-Cement Nala Bund	Cement Nala Bund

Sr. No.	Sangrampur Structure Name	Structure Type
463	Pingali Jahagir-Nala	Nala
464	Ringanwadi-Cement Nala Bund	Cement Nala Bund
465	Rudhana-Cement Nala Bund	Cement Nala Bund
466	Rudhana-Nala	Nala
467	Salabad-Cement Nala Bund	Cement Nala Bund
468	Salwan-Cement Nala Bund	Cement Nala Bund
469	Samgrampur PraCement Nala Bund	Cement Nala Bund
470	Samngrampur-Nala	Nala
471	Sangrampur PraNala	Nala
472	Sangrampur-Cement Nala Bund	Cement Nala Bund
473	Sawala-Nala	Nala
474	Saykhed-Cement Nala Bund	Cement Nala Bund
475	Shiwani-Cement Nala Bund	Cement Nala Bund
476	Sonala-Cement Nala Bund	Cement Nala Bund
477	Sonala-Nala	Nala
478	Sonala-Percolation Tank	Percolation Tank
479	Tamgaon-Cement Nala Bund	Cement Nala Bund
480	Tamgaon-Nala	Nala
481	Umra-Cement Nala Bund	Cement Nala Bund
482	Umra-Nala	Nala
483	Wakana-Cement Nala Bund	Cement Nala Bund
484	Wankhed-Cement Nala Bund	Cement Nala Bund
485	Warkhed-Nala	Nala
486	Warwat Bakal-Cement Nala Bund	Cement Nala Bund
487	Wasadi-Cement Nala Bund	Cement Nala Bund
488	Zhashi-Cement Nala Bund	Cement Nala Bund
Sr. No.	Shegaon Structure Name	Structure Type
489	Alasna-Nala	Nala
490	Bondgaon-River	River
491	Bordi-River	River
492	Gaigaon Khurd-Cement Nala Bund	Cement Nala Bund
493	Gaulkhed-River	River
494	Janori-River	River
495	Jawla-Cement Nala Bund	Cement Nala Bund
496	Kherda-Nala	Nala
497	Lasura Khurd-Cement Nala Bund	Cement Nala Bund
498	Lasura-Cement Nala Bund	Cement Nala Bund
499	Lasura-Cement Nala Bund	Cement Nala Bund
500	Palaskhed-Cement Nala Bund	Cement Nala Bund
501	Sangwa-River	River
502	Shegaon -Cement Nala Bund	Cement Nala Bund
503	Shirasgaon-Nala	Nala
504	Shrijgaon Nile-Cement Nala Bund	Cement Nala Bund
505	Takali Dharav-Farmponds	Farmponds
506	Takali Nagzari-Cement Nala Bund	Cement Nala Bund
507	Takli-Cement Nala Bund	Cement Nala Bund
508	Takli-Nala	Nala

Sr. No.	Shegaon Structure Name	Structure Type
509	Taroda-Cement Nala Bund	Cement Nala Bund
510	Titrav-Nala	Nala
511	Tivan Khurd-Farmponds	Farmponds
512	Warkhed-Cement Nala Bund	Cement Nala Bund
513	Warkhed-Nala	Nala
514	Yeulkhed-Nala	Nala
Sr. No.	Sindkhed Raja Structure Name	Structure Type
515	Alapur-River	River
516	Anchali-Cement Nala Bund	Cement Nala Bund
517	Garkhed-Minor Irrigation Tank	Minor Irrigation Tank
518	Hanwatkhed-Minor Irrigation Tank	Minor Irrigation Tank
519	Keshavshivani-Minor Irrigation Tank	Minor Irrigation Tank
520	Mandva-Minor Irrigation Tank	Minor Irrigation Tank
521	Mohadi-River	River
522	Pimparkhed-Minor Irrigation Tank	Minor Irrigation Tank
523	Sawadad-River	River
524	Tandulwadi-Minor Irrigation Tank	Minor Irrigation Tank
525	Umrad-River	River
526	Widrupa-Minor Irrigation Tank	Minor Irrigation Tank

Buldhana Progress so far

Buldhana District Summary (Mar'18 to June'19)								
Sr. No.	Taluka	No. of Structure	Excavation in Lakh (Cu.M)	Water Storage Capacity increased (Crore Litres)				
1.	Buldhana	221	22	220				
2.	Chikhali	227	20	200				
3.	Deulgaon Raja	62	5	50				
4.	Jalgaon Jamod	69	5	50				
5.	Khamgaon	97	10	100				
6.	Lonar	26	10	100				
7.	Malkapur	20	5	50				
8.	Mehkar	123	15	150				
9.	Motala	58	7	70				
10.	Nandura	69	9	90				
11.	Sangrampur	270	5	50				
12.	Shegaon	65	10	100				
13.	Sindkhed Raja	18	13	130				
Total		1,325	136	1,360				

The scope of Buldhana district includes a list of 2191 water structures for rejuvenation work as handed over by District Administration to BJS. In the duration of 15 months, after the commencement of work in March 2018 till date, we have been able to complete 50 % work.

३ मार्चपासून प्रत्यक्ष कामाला सुरुवात

भारतीय जैन संघटना जलक्रांती निर्माण करणार - देशलहरा

देऊवगावराजा : संपूर्ण कुलाउपा स्वत्र पी द्वाराज्यान करणाकतिता 'सुजलाम मुफ्तलाम' हे किरवाक्य समीर ठेवत चारतीय जैन संघटना पूर्ण ताकदीनिक्री नैदानात उत्तलों आहे. जिल्लाक्षानील सर्वच ग्वान-मोठे धाणातील कारणेकरिता प्रशंसकीय श्रेवणेला १०० त्रेसीची व ३५ पोकलॅम्ब विना मोबद्धमा उपलब्ध करून देणार आहे. नेशीची जलपुक्तच्या या कामाला प्रत्यक्षात ३ मार्चेग्रासून मुख्यात द्वीणार सरस्याची व्यक्तिती संघटनेचे मुख्य लिया समन्ययक एजेश देशलाग

पार्वकी जानोजित की जानज यांचयांच्या १२ फेब्रुवारी राजी आयोजित सचेत ते बोलत होते. यावेळी समिती सदस्य जयबंद बाठीमा, शीतल पारिया उपस्थित होते. देशलहरा म्हणाने की, भारतीय

Swideren

ल्यान-गोठवा

Helio Buldhana Page No. 2 Peb 16, 2016 Powered by erelego.com

कारण्याची मोदीम हानी घेण्यान

आतंत्री आहे. ता पावर्षी शंपटनेरे

संदर्ग बुलवामा जिल्हा दुष्काळपुक

कार्यक्रमाची आखणी केशी आहे.

प्रथम राज्यात १०० नेतीची व ३५

पोकलंबाद्वी जिल्ल्यातील मर्वच

बारायकाचे विकित्त प्राप्ते अपरे

मशिनरी संघटनेची तर इंचन शासनाचे,

धरणातील गाव

अन्यत्र कांग्रवांना मार्गाटर्गन व्यवस्था शामेल देशानात्रा आदी

केन संघटनेक्करे फेल्या ३० वर्षांपासून राज्यासह संपूर्ण देशात विविध सामाजिक उपक्रम शर्यायले नात आहेत. यापूर्वी भूकंप, नैसर्गिक शायनीमध्ये योगदान, आत्महत्याप्रस्त शंतकरी कुटुंबांना आर्थिक मदत, त्यांच्या पाल्यांना शोफत शिक्षणाच्या अवस्थेतह जांच्या निवासाची व्यवस्था केलेली आहे.

गेल्या वर्षीयासूत 'जल है तो कल है' प्रयाणे पाण्याची गरन ओब्सहून

तमा कराजामा यापवी करण्यात अगला आहे.

दे.राजा सामुख्यातील ज्या-ज्या पातील गाळ काद्यवपाचा आहे. मान्ये नियोजन शामकीय ग्रंपनोने केले आहे. या कामाकरिता तालुक्याला १७ जेसीची व २ पोकलेंन्ड मिळणार साहित. गत दोन वर्षांपासून लोकसदभागातृत शहरातील आस्ता नदीया परा योजवा प्रमाणात गाळ कादून पाण्याच्या पातळीत वाढ कार्णस मदन कालेली आहे. शहरान अमोतित या संपेला गनेश देशलहरा, जयबंद बार्सवा, शीतन गादिवा जिल्हा अववेकारियो अदाय समती जैन, तालुका अध्यक्ष मनिष कोतेकर, शहर अध्यक्ष निलय जिन्हकर, राजेंड दुगह, कविश जितुरकर, नंदन दर्भापुरवन सह धारतीय जैन संघटनेच्या पदाधिका-पांसह मकल समाजातील समाज बांधव उपस्थित

लोकसत

बीजेएस, कृषी विभागाचा संयुक्त उपक्रम : पाणी पातळीत होणार वाढ

नाला खोलीकरणाने 'सुजलाम् सुफलाम्'चा श्रीगणेशा

भीवस्य न्यूब नेटवर्क

र्वेद्रफर राजुन्यतील ग्रीयन येथे नाला खोलीबरण आणि

मामते ८१ दश्के पाउन प्राप्त, बाव तीमुद्धाः दुष्काशसङ्गतः परिचित्ती वर्षः, पश्चताने धानी व्यक्त जीनीका वार्थं, प्रकारते पाणी प्रधा करियोचा । पहण नार-नारुवार्ध्य पहल जाने, वेदील जानेन विशेषात्रको उठक प्रधानी वार्थं, पुरुष्ठाच्य , पुरुष्ठाच्य प्रधानका करियोक्त प्रशान प्रधान प्रधानका करियोक्त प्रधान प्रधान प्रधान करियाल करियाल प्रधान प्रधान करियाल करियाल प्रधान नक आहेर, बाजीय जैन संपटन थ कृषी, जिल्लाक्या, करीते, नामा बोलीकान अणि श्रीकाण कामने वातीकर जीन प्रदेशन कराव इट्स्टर बनायत जाते. यांची हि. प. सट्य जातीन रहरे, गीडल ग्रिटर वार्य जीवा श्राम रहरे. स्थान गार्ड, पर्यू दहरे, राजनात गार्ड, राज्युक्ट कृती अधिकारी गोर्डा होते, एक्ट्राइस्ट स्थान दिस्सी क्षेत्रकर्ण स्थान पर्वत तिनुते, बंधानवेट ब्रोधारी, नेजीस बढ़दर, ब्रीजेएस तालुका

शाम प्रवर्ग, सर्वेश प्रशान वांची - अन्विनायशास्त्रे व्यक्ति होते. क्येने केनला वर्ताय एउट क्याने, पामाना शास्त्र कावा संदर्भ आहे. त्यापूर्व प्राथमा प्राथमाता प्रत्येक वेकार्य

रोतकऱ्यांनी नदी, नाले खोलीकरणाचा लाभ ध्याचा - गिरी

रितांकरचीना नहीं, बांस खीलांकरणांचा लीम रेक्कावरलें कर अध्या क्रमण ने रेक्कावरी अध्यावरक्षक प्रकार क्रमण ने रेक्कावरी अध्यावर्षक क्षेत्रक कर के स्थान क्ष्मण कर्मण कर्म क्ष्मण्याच्या कर अध्यावराजी रेक्कावरी स्थान क्ष्मण्याच्या कर अध्यावराजी रेक्कावरी स्थान क्ष्मण्याच्या कर अध्यावराजी रेक्कावरी स्थान क्ष्मण्याच्या कर्मण अध्यावराजी कर्मण कर्मण कर्मण्याच्या कर्मण अध्यावराज्ञा कर अध्यावराज्ञा कर्मण अध्यावराज्ञा कर्मण्याच्या स्थान क्ष्मण्याच्या कर्मण अध्यावराज्ञा कर्मण्या स्थान क्ष्मण कर्मण कर्मण क्ष्मण स्थान क्ष्मण्या स्थान क्ष्मण क्ष्मण क्ष्मण क्ष्मण स्थान क्ष्मण्याच्या

references and used well-

संदर्भ करने प्रतेकाची जनवदार्ग साहे. भारतीय जैन संघटना र

प्रसामका वर्तन चले चौतीकार

(WORLDANDERS)

र्राज्यनी सक्ता अंग्रेसा उपनिवा होते. तानुस्थातील तारतीत जान रोजननाची बोलीराज्यकात तथा पाना, जो अवहरूलेजील बीजेडन व तानुस्था कृती विभागसम्बद्धा वरम्यात आगे आहे.

सिंहावलोकन २०१८

दिव्हीं मराठी

बुलडमा सोमवार, १९ दिसेंबर २०९८ • ११

तलावांतून उपसला ५९ लाख क्युबिक मीटर गाळ; सरत्या वर्षातील सर्वात मोठी कामगिरी

तील प्राप्तरकार बाब प्रत्यव व मेत तरावस्पील गाउ बोबत कारण्याचा यो संया मुख्ते ३ मार्च २०८ रोजो पुण्डामा वैथे प्रत्या (४४ जिसीवी १७८ एम)स्यास्म हैंक २९५६ टेक्टर पार्कर गाळ पाक्रपात आला. वन प्रीक्रपानीर प्रकारमा ५० लाख क्योंक प्रोटकारक पाक्रपात आला, पानंतर पाक्रपात कारणाने कामके केंग्र. ६-तीक्षेप ते ६-विकेस पास्त कुछ करम पुर द्वाले. खमेळी १९ माहीनचा बागर करण्यात अला. ४ लाख २ हजार ८७८,०४ क्युंगिक मोटर गाळ काहण्यात आला.

भारतीय जैन संघटनेने जिल्ह्यात गळ काढण्याची राबवली मोहीम, यासाठी १३४ जेसीबी मशीन आत्या. दृष्काळमुक्त महाराष्ट्र अभियानांतर्गत सुजलाम सुफलामचा मुख्यमंत्र्यांनी शुभारंभ केला.

प्रतिविधी । युक्तप्राणा

भागीय जैस तुष्कारकुल महाराष्ट्र अभियानार्गत बुलरामा जिला मुजलाम मुख्लाम मेडिमेश्व शुभारचेय कार्यक्रम मलकापु भारचेय कार्यक्रम मलकापूर त्याकील एआरडी मॉल समीरील मैद्यातर १ मर्च रेजी करणात आला क्षेत्र, मुख्याती देवेद फहणवीस, केंद्रीय पूरुख चरितकन, जलसंस्थान मंत्री निर्मिन बडकरी, काकारीन चराकमंत्री चंद्रांग पुंडकर एवं राज्यमंत्री हो स्वीका पर्दोल, खा ज्ञास्त्राव ज्ञांन, खा कार्या खडमें, ज्या पेन्सुख त्रं प्रमान सकत जा प्रमुख प्रभेत जा राक्ष्य सेंद्रे अ इ. संजय प्रयक्तिका इ. सजय कुटे, आजीतका केंद्रेकर, आजर्बकार समझ्या आ आकार कुंडकर, जलसंखरा

जिल्लारिकारी की पंपनांत पुलक्षेत्रकार, जि.य मुख्य कार्यकाचे पुरुक् प्रकार, विर प पुरुष कार्यकारी अधिकारी वस्तुवा राज्य, भागतीय केत संध्यनेत अस्त्रकारी संध्यक्ता प्रवा, जातीय केरानीय कार्यकारी संध्यक्ता किता समित्रीय अस्य केता कार्यकारी प्रकार प्रवास कार्यकारी मात्रका समृद्धीय अस्य केता अधीक्षा प्रकारतीय स्थाप कार्यकार केता अधीक्षा अस्य कार्यकार केता, सामिय जैन संबद्धिय क्रितास्थ्य गाँउमा केराल्का स्थाप केता

यांचे सर्गदर्शनात्वाली सार्थ ने जून महिन्याक्षेत्र ५४ लाख क्युबिक मोटा गांव बादण्यत अस्त. त्याच्यर १५ तोजेवर ते १५ हिमोबर प्रते रर प्रतीनते व १४ एक्झजेटर च्या मध्यमि ५ लगव १२ हजार ८०८ क्युरिक मोटर गाम का आहा, याद कावानामाडे भीरणत श्रा कोटो २८ लाख ७८ हजार ०४०

अले. भागभी १७५ एम अल्प एम टेक, ११४ जेलोबी, १४ फेक्लंड च्या महतीने ६४८ प्रदार कराब, सार ग्रम कराब व १५० जेत तलवांकोल गाउँ वाक्याव तरवारकारः गाँव बाहरणाया संकरणहोताः जुन महिन्यतायाज्ञस सुर इतरवासुद्धे हे बाम वंद पडते, त्यानतः चाच जिल्ह्यतः या वजनेने काम सुरु इतरे, ग्यामाने अकोश शिलाल सः मंत्रिनी, यूटाइस्थात १९ मंत्रिनी, टासूर जिलाका १४ मंत्रिनी,उस्थानायद जिलाका सः प्रतिसी स सामीप जिल्लान अ मनिनी असा एकुण १२० महीनच्या मदानि १५ गोळीवर ते १५ डिसोसा एके गाउ कारणाने बायना सम्बोत फेला असत संदा कोरो १८ लाख २६२ वर्षाच्या मोरर राजेश माहिली

पुण्य 🎚 नगरी

सहा किलोमीटर नदी खोलीकरणाने शिवार 'जलमय'

🖿 तिनशे हेक्टर शेती ओलिताखाली 🖿 बीजेएससह साखळीच्या सरपंच विजया कोळसे यांचे 'पाणीदार' कार्य

पुरस्कामा, वि. ६ (प्रतिनिधी)

हुण्यानामी दीन हरत कानणावादी ग्रामनाने जननाथ गांध्या कावदर पर दिन अहे. अवनेश्वानुवा पुन्यान्त्रान्त्र प्रत्ये वाजीत प्रामं वाद्य प्रामंत्रान्त्र प्राप्त प्राप्त व्यानीते पुक्रकार केरणायी प्रीप्त किरावा प्रदारतन विकार असे. अनुश्चानीन माजको पुक्र केरीन सर्था दिन्या प्रदेश अनुश्चानीन माजको पुक्र केरीन सर्था दिन्या प्रत्ये अनुश्चानीन माजको पुक्र केरीन सर्था दिन गांधित अन्तर कावदान केरोन केरणायां प्रदेश करियान अन्तर कावदान केरोन केरणायां प्रत्ये विकार केरणायां व्यानन दिन्यां कारीयां प्राप्तां केरों मार्थी विकारी अन्तरिक्ता स्था किरावीत्र अन्तराव्य स्था कोर्यावनामा प्राप्तां ने वीक्ष कार्यावर अन्तरावयां सामा अनुश्चान पुनारे दिन्यां क्रिकर केरणायिन सामाव्य नियन्तवानी आनी अहें . तिका विश्वादा प्रणाचनी प्राप्त मिलला आहे.

राज्य कान ग्राह्मान सर्वत्र भागे, अलाव, नदी,

मान्याचे खोलोकाम करने सेचे झाले. तानुक्यातील साख्यां बुदकामा सत्त्रेय चित्रया कोळले. याचे लेतीचे महीन पिळल्यास नदी खोलेकरणाच्या मध्यसातून गयात समुद्री आगण्याचा प्रथम केल आहे. त्यावाठी पाटपूराचा करण्यात आसा. जनमंत्राराण विभागांगीती योटी मटत.

निमाली, आशेर १४ फिलेक्ट ४-१८ पापूर नदी खोरविकरणात प्राप्त प्राप्त प्रस्तरचेय राजनन मुन्दी कोन्ययह के

सदस्य अपि झानस्याच्या सहस्रपानि श कामान एकीचे बात मिळाणे. सामानी सूर्वेजपून उत्तर पानतेली डी नदी पूढे बोटचा चैननेना नदीत विकार होते. सहा महिन्यांच्या काळाड

गान किलोमीटर अंशामार्थन नकेचे

वात क्रिज्ञेब्दर अंतानांची नदेश संजीवार असि वेदीवरणांचे वात पूर्वाच्या अस्ते, अत्त ना बावधे ४-४ व्यापून नदीत दुवाही पानन पानी साम्याजे दिस्सा असे पानको मेरावाबी दास्त्रीचनाने मूल्य दिस्सा देखर ब्रोड्याबील मेरीन विपानची सेन इस्ते बर्डा

संस्कृतिक विकरितिक

ann fusicities since परिसाल केवारो हेक्टर केवलकेव अधून सुमारे दोवले विकित्ती आहेल. सामुख खुर्च आण् प्राथ्ये पुरुष अश देनी विषयमध्येत य विशिष्ट्य जनसम्ब्रीत बाद झाले आहे. मदीब्हेलीकरणाया बीटा प्राप्य शेंकन हिस्से स्वय कुल्ला असम्बद्धि रेजक जांच्या वेश गावर शास कुरूरे आहे. इन्हान्ट्याच्या दिवसांत खोलीकरणादरम्यान अवस्ता बारा कृतीकाव करवाचे हो लक्कने हामधाने भारतीत्वाच माला केला चरित्रकारी क्षमा पानी जिल

पापालातील आर्थका बांकाइन कामाची पाराणी पापात सुद्ध केवल स्टेकोलेकाल व स्टेकरणचे बार भारत प्रदूर्णने सुर अस्तानाचे शहित्री भारतस्वानाच्य कार्यरक राज्यापी। सरकारी ऑपकारी सांग प्रारक्षत्व राज्यातील नासकीय अधिकारी आर्थे इन्द्रन संस्थेच्या पर्यापकान्यरने इन्द्राज्यात या कार्याची प्रकृषी करून कोत्रह केले. स्वार्यकारे एवं व वृद्ध के**लेल ब्रह्माच्या पद्मीपकरन्यानी** पेटी देखन समाधन स्वाहत केले. प्रारीक**रेखी सरपंच विश्वता कीळमें** योगी कामध्या पद्मीपा आदाया त्यांच्याकां**र महिला**.

कार मुख्याच्या प्रश्निक व्यवस्था व्यवस्थानम् सङ्ग्रह्मः कार मृत्य भारतः प्रश्निक भारतः पृत्ति पुन्ता विवाहः, सा सुरूवाच्या वाच्या भारतः प्रश्ना किलान्यः, अंशाया केलानसम्बद्धाः व्यवस्था प्रश्नाः गुर्वेदरीतः ग्रोलेकारचपुन विवेश्य बार्यान शास्त्रमः व्यवस्था अति

दुष्काळमुक्तीकडे वाटचाल : २८० पेक्षा जास्त ठिकाणी पाणी साठा वाढला!

'बीजेएस'मुळे हजारो विहिरींना फुटला पाझर!

लोकमत न्यून नेटवर्क

वलदाणा : भारतेव जैन संबर्धने (बीजेला) प्रशासन्त्रमा सहकापनि उन्हालचात केलेल्या 'शालपुक्त वरण व शालपुक्त क्रियार' भौतिमेंवर्गत वालपुर्वा हिनार' वालपुर्वा दर्जधार कामामके ल्हातील ३८० विकारणे लहान चेठवा प्रकल्पात चाणी माता वादाना असून, इन्तर्ग विदेशित पाइस फुटना

आहे. पामुले वर्षोनुवर्ष गाळ सासूत पाणीमादा क्यी झालेला प्रक्रमातील पाची पात्र्यो वादण्याम सुरुवात ली. असून, विदिशीना पाणी वान्यामुळे जिल्ह्याची दुष्काळमुकीकवे पारचाल मुख्याली नाहे.

इच्छाळ ही समस्या दिवसेरियस गर्था। रूप चारण करित आहे. दुष्यकाचा फटका सर्वाचिक मोतकरी बुटुंबांस बमत असून, सञ्चात सर्वाचिक आगहता अगणाऱ्या विल्हामधी ब्ह्यमा जिल्ह्याचाती समावेश आहे. याच दुष्काळाचा मतः काण्यासाती

संप्रामञ्जूर तालुक्यातील तामगाव येथील शाल्याचे करण्यात आले खोलीकरण, तर पावसाका सुरु इतल्यानंतर नानवात आसेले पाणी.

पाळपुक व्याम आणि गावसूक तिवार' री मोरीम भागीय जैन संघटनेचे शांतीलान पुषा हे जिल्हा प्रशासनाच्या षद्वीने बुलग्रामा जिल्हात गर्वावत गारेत. पाणातील गांठ उपमा करून वाणाची पाणी चातकी वार्राक्षणे आणि मीनाई कार प्रेमान राजन्याका शेवाची सुपीकता सदिवणे, यर उदेशाने बीजेएस च किला प्रशासनाने १२५ नेवीची प १४ प्रोक्तनेक्या महत्त्वाने ४ बार्ध २५६८ रोजी जिल्ह्यात का मोहिमेला

मुरुपात केली, ज्याचार ३० जून २०६८ वर्धन जवक्रमास तीन महिन्यांच्या करलाञ्चीनंतर किल्ह्यातील चाण, चय जलाय, नाला खोलीकरण जादी २८० पेश्व जास्त विकाली एवं कार्यल्यात

पीलवर्तन शंतकपांचे जपनी वर्णन सूचीक काण्यामाठी पान अपन्या लेता राष्ट्रन वा पोहिंपेता प्रतिमाद दिना आहे. याचेळी साही मान्तरिक कार्यकरपत्रि अञ्चलपास

रोतीला फायदा

सामगय तानुवदातील कदमपुर वेदील अन्तरपुचारव राजाची स्वीद तेलगेट वानी, पान्त्री सावन्यापुढे तेती विकास होती. त्यापुळे होती वरणे कडीण झाने होते. यावाहरू प्रशासनकार्य अनेक तकारी न्यास्तरती तेलाहे दाची जिल्हा कार्यालयात माल्यानेत लानी आपली अइताग स्वतिताली, यादावत निवासी जिल्हाविकारी यांच्याली कर्व केन्द्रानंतर माळमूता धरण आणि माळमूक दिखार या मोहिमेतर्पत तेलगोरे दांच्या रेसामान भारत्याम ३ किलोमीटर काम कोली करण्यात आहे. त्यामुळे तेल्लीटे चांच्या तेलीसह चटिसतातील रोजक-चांची तेलीही विवारवाचमून वावली आहे.

रोतकायांचा शिवात पाठ टाकण्यामाठी मोफत ट्रॅक्टा उपलब्ध करून दिले

खामगांव • रविवार वि.१६ सप्टेंबर २०१८

मातृभूमि

जलसंधारणाचा 'बुलडाणा पॅटर्न' देशभर गाजणार - निवसी किटाधिकारी वन्त बीजेएस व शासनाचा 'सुजलाम् सुफलाम्' उपक्रम नव्याने सुरु

े १० ऑक्ट्रो. २०१८ सा होगा। कामाना क्षीपणीत " बीजेल्स व राज्य शासराजे दाराजीतेसाडी बसली केवा " २०१७-१८ मध्ये जालुक्यात ४ प्रजार क्यु, सिटर गाव काडला ^क केवा वर्षात १२०० हजार घन निरूप गांव बारहणाचे उरीह ⁹ जेमोबीसह चोकलंडची संख्या वाहणा

⁸ सर्वात चांगले नियोजन कालाऱ्या गावाला विश्वम

प्रकारित वर्षावारों व असंतरों कोन्न प्रकारित प्रतिकृति के व्यक्ति प्रतिकृति के व्यक्ति प्रतिकृति के व्यक्ति क

न लेकिन का । धारतार भारतास सकता मेंडस

बीजेएस 'च्या ' तुफानी ' कामाने ८ अब्ज लीटर पाणी साढणार

मुलकाण, दि. २

'बीकेरम' (भारतीय जैन संघटन) संभातीत्वन कुरवा प्रोच्या शंकरपनेतृत उत्तर प्रकारण पुनस्तर सुक्रमार अभियासकोत हाती प्रमाण अभित्य अध्यापनाच्या सम्मानी फलको सामन्य दिसस प्रभावन अन्यानातात्र इस्ते प्रमान अलेक्या अवस्थानाया इम्मानी प्रमानी कार्य तात्रकार विन्ता स्वान उस्ते प्रमान तात्रकार में साम्योगीतात्रकार साह्य अलेक्टरण व उद्देश्यम कारणाये कार्य मोठावा इमारवारी तुम्ल आहे. व्यवस्थान वार्य पूर्व इसले आहार राज्य व समार ३३ व महर्तेक मीटन प्रधानकारात्रकार अक्टरणे विकासकार बीटर पाजकादाण्यात अल्बाने जिल्हामान जनम ८.२ अध्य नीटर वाणी नारकण्याची बनना वक्की आहे. जोककरिताची काने कनन तस्त्री देवार क्षेत्र शिवनासाले आगम्यादी किमाव 'बीजेएस' ने

दुष्टाताचे नमेरिनाण निर्दायणसाठी कर्ताय जैन संघटनेने सङ्गीचे मुलदाया जिल्ह्यातुर प्रायन्त्राने साळ काळण हातो येतले. ल्याचा सुचारेत्र मार चेतले. त्याचा सूचारेण मार्च २०१८ मुख्यमंत्री देवेड परमण्डीस मांच्या इटल्ड. शामनाने डिझेट सार्व, बाकी की पोक्सोर आणि ऑपरेटर्सना धर्म

९८ खासगी पोळलेन भाडधाने धारो, तका, प्रशः शतकारीत गुरु कारण्याह वर्ष, जले, मिसेट नाककार, चलेनाल बांधारी खोलोकाण व नेटीकायाचे बाम राज्य केले जा अर्थ: २६ मेसीके, १४ पोकटेन कामाण जुनते अर्थ: सतिस्थय १५ जनवारी २०११ पसूर खासरी १८ पोकरोप महिताबामा पेन्यात आहे आहेत. ८०० १९वे इतिसामने नेवडी स्थाम होईल से चारतिय जैन संपान संबंधित मतनांत आहे करणार आहे.

सुर प्राते, मर्च ते ऑक्टोबर २०१८ या कालान छ १२० जेसीबी आणि १४ पोकछेनद्वारे घरणे भीराबांत १८५ कामे एवं प्राप्ती, पाउला सरू प्राप्तानीत

BJS

पुफला

सुजलाम्

ही मोहीम गरीने गुरू झली. गेन्स्बर त नाम वेदान पुरु आता. उनका २०१८ ने पेन्यूचारी २०११ च बार पतिर्मात आहोतात्र मेहना पेकन ३२४ कामे चले झाले. बारान्स बोरिन्यंचा विचार केल अन्तर बारा मोरान्यात ६०९ को पूर्ण प्राप्त आहेत. आसार्यत ८१ वास ८३ राजार ३२४.२ वर्णान मोदर गाळ कादण्यात आस्त्रा तत्त्वल ८.२ अध्य सीटा प्रणासन्त्रम क्षणता निर्माण झाले आहे. एज्येच नकेतर भूगभीतित राजानकमूदा वादागार आहे. लाखो देवरा सेव सिंधनाव्याली देवार अपन्याने झल्याचे मुखद चित्र दिम्न नेयाः आहे. सार्येल वर्षे शवकाचे प्रमाण क्राफ्टम अस्तरकाने कामाचे फलीट सर्वेत्र दिससे नसलेकी ज्यः, ज्या भागत पाकस पठाव त्यांत्रकारणे भित्र विक्रियतच पाळाडचाचे दिश्व आहे. तम संपूर्ण हिल्चे होत्याकरिया आता पाकमाची प्रतीका जराबी

कृषी, गृह च जलसंधारण, जिल्हा परिचद सिंचन च लमुपाटबंचारे विचागांकडून वैमाबी व पेक्सेनबरित डिल्ल बुराहाम्य - ११ चित्रक्रमे - १३ सहस्रकत - ६३

संसम्पर्ध - ७७ चित्रकेट राजा - १९

4 । बुधवार, २८ नोव्हेंबर २०१८

Buldana NIEIWIS

मेहकर तालुक्यात सुजलाम् सुफलाम् अभियानाचा जोरदार शुभारंभ

शेंदला येथे नाला खोलीकरण, रुंदीकरण

डोणगाव, दि. २७ (प्रतिनिधी)

भारतीय जैन संघटना व जिल्हा प्रशासनाच्या वतीने जिल्हाभरात सुजलाम् सुफलाम् अभियान यशस्वीरीत्या राबविण्यात आले. पावसाळ्यात ही कामे बंद करण्यात आली. आता मेहकर वालुक्यात पुन्हा हे अभियान जोरकसंपणे राबविण्वास सुरुवात झाली आहे. शेंदला वेथे नाला खोलीकरण रुँदीकरणाचा शुभारंभ जि.प. सदस्य आशिष रहाटे वांच्या हस्ते करण्यात

मेहकर तालुक्यात यावर्षी सरासरी ८१ टक्के पाऊस पडला. तरीही दुष्काळी परिस्थिती निर्माण झाली आहे. पावसाचे पाणी जमिनीवर पड्न नद्या, नाल्यांद्वारे वाहून जाते. कित्येक वर्षांपासून नदी, नाल्यांमध्ये गाळ साचला आहे. तेथील जमीन ही सिमेंटसारखी कडक झाली आहे. त्यातून पाणी झिरपत नाही. पावसाचे पाणी वाहन न जाता

ते येथेच अडवन साचले पाहिजे.

यासाठी सुजलाम् सुफलाम् अभियान फावडाचे ठरत आहे. जमिनीत पाणी मुरल्यास विहिरी व बोअरवेलची पाणीपातळी वादायल मदत होते. भारतीय जैन संघटना व जिल्हा प्रशासनाने सुजलाम् सुफलाम् कार्यक्रमांतर्गत दुष्काळमुक्त अभियान हाती घेतले आहे. मेंडकर कुंधी विभागाच्या वतीने शेंदला वेथे नला खोलीकरण व सरळीकरणाला सुरुवात झाली, यावेळी जि.प. सदस्य आशिष रहाटे, सरपंच अनिता रहाटे, स्थाम रहाटे, मधु रहाटे, राजाभाऊ रहाटे,

लोकसहभागातून कामे **由于** घेतल्यास कित्येक बंधारे पुनर्जीवित होतील आणि त्यामुळे

भविष्यात त्याचे फायदे समोर येतील. शेतकरी वर्गाने सुजलाम् सुफलाम् अभियानांतर्गत होऊ शकणारी कामे शेतकऱ्यांनी संबंधित विभागाला सांगावीत, जेणेकरून कामाचे नियोजन होऊन कमी वेळेत जास्त कामे करता वेऊ शकतील.

संतोष काळडे, तहसीलदार मेहकर

तालुका कृषी अधिकारी गणेश गिरी, सहायक गणेश निर्गुडे, मंगलचंद कोठारी, नीलेश नाहटा, बीजेएसचे तालुका समनवयक मनोज सोळके, संदीप गवई, सागर कडभने, सतीश धायाळ उपस्थित होते.

दिव्य मराठी विशेष • भारतीय जैन संघटनेच्या कामाची फलश्रुती, माक्ता-कोक्ता गावाला पाण्याचा लाभ

पाण्यामुळे दुष्काळातही दिल

प्रतिनिधी । खामगाव

भारतीय जैन संघटनेच्या वतीने माक्ता येथील बोर्डी नदीचे खोलीकरण व रुंदीकरण करण्यात आले. यामळे या नदी पात्राला पाझर फुट्न यात मोठ्या प्रमाणात पाणी जमा झाले. जिल्ह्यात दुष्काळी स्थिती असताना या पाण्यामुळे माक्ता, कोक्ता गावातील गुरा-ढोरांचा पिण्याचा पाण्याचा प्रश्न मिटला आहे. तर भारतीय जैन संघटनेच्या या कामामुळे पश् मालकांना काही प्रमाणात दिलासा मिळाला आहे.

भारतीय जैन संघटना व राज्य सरकार दुष्काळाशी दोन हात करत आहे. जैन संघटनेने बुलडाणा जिल्हा

सुजलाम सुफलाम करण्याचा विडा उचलला आहे. या अनुषंगाने गत एक वर्षापासून जिल्ह्यातील विविध गावांमधील नदी, नाले, बंधारे आदीतील गाळ काढण्याचे काम करण्यात येत आहे. यासाठी जैन संघटनेतर्फे जिल्ह्यातील जेसीबी व पोकलेन मशीन उपलब्ध करून देण्यात आल्या आहेत. या जेसीबीच्या साह्याने नदी, नाले, बंधारे यांचे खोलीकरण व रुंदीकरण करण्यात आले. यातील गाळ हा पिकांसाठी व शेताची पत सुधारण्यासाठी टॉनिक असल्याने अनेक शेतकऱ्यांनी तो गाळ स्वख्रचनि आपल्या शेतात आणून टाकला आहे. याचा फायदा यंदा जिल्ह्यासह खामगाव तालुक्यातील

दुष्काळातही बोर्डी नदीमध्ये तुडुंब भरलेले पाणी,

अनेक शेतकऱ्यांना झाला आहे. शहरापासून खामगाव-जलंब जवळच असलेल्या मावता या गावाजवळून बोर्डी नदी गेली आहे. या नदीत मोठ्या प्रमाणात गाळ व कचरा जमा झाला होता. त्यामुळे या नदीचे पात्र अरुंद होत चालले

होते आणि पाण्याची साठवणक क्षमता कमी झाली होती. यात यदा पाऊस पडल्याने या नदीपात्रात पाणी नाहीच्या बरोबरीने होते. त्यामुळे भारतीय जैन संघटनेच्या माध्यमातन जेसीबीच्या साह्याने खोलीकरण व रुंदीकरण करण्यात आले. यानंतर

या नदी पात्राला पाझर फुटला आणि त्यात हळूहळू पाणी जमा होत गेले. यात आजमितीस अधिक प्रमाणात पाण्याचा साठा जमा झाल्याने माक्ता-कोक्ता या गावातील गुरा-ढोरांचा पाण्याचा प्रश्न मिटला आहे. जिल्ह्यात यावर्षी पावसाअभावी दुष्काळी परिस्थिती आहे. नदी. नाले, विहिरी कोरड्या ठाण पहल्या आहे. प्रकल्पातील सिंचनाचे पाणी बंद करण्यात आले आहे. अशा स्थिती बोर्डी नदीला बऱ्यापैकी पाणी असल्यामुळे पशुमालकांसमोर उभे ठाकलेले पाण्याचे संकट दर झाले आहे. हे संकट दूर केल्याबद्दल या गावातील पशमालकांनी जैन संघटनेने आभार मानले आहेत.

चार दिवसांतच शेकडो ट्रॉलीचा उपसा

संग्रामपूर तालुक्यात गाळ काढण्याच्या मोहिमेला गती, जैन संघटनेचा उपक्रम

संप्रामपूर, ता.११ : तालुक्यात भागातील गाळ काराम्याची मोहिम पर्रामान साली आहे. शेकदो ट्रॉर्स पाळाचा क्यार चार दिवसांत झाला जहे. त्या डपराचा वापर जमिनीच्या मुरिक्तेसाठी करणे सुर: झाले आहे. भारतीय कैन संबदना आणि शासनाचा हर संपुष्त उपक्रम शेतकरे हिताचा ठएणा, असा अदेश डेवून जिल्हाचर कार्यारंप सुरू प्रात्य आहे.

योरेणा आणि शासनाच्या रचनादून बुतवामा जिल्हा दुष्यरजमुक करून सुवसाय गुण्डाम करण्यामाठी प्रयम राज्यात गाउ वाक्रणाचे काम सुरू काण्यत अने आहे. पासाठी

तालुक्यातील गोनाटा, शिक्षणी परिस्तातील पाछा तलाव. धरणांमध्ये आठ जेमीबी मंत्रित काम करोत आहेत. कृषी विष्णगाचे वालुका कृषी अधिकारी ज्ञानेश्वर समहतकर यांनी नियोजन करून बीजेएस समन्वयक विष्ण गञ्चाळे. सोनावाचे समातिक कार्यकरों सचिन अग्रवात, जिल्हा परिषद सदस्य प्रमोद खोडे, कृती सहायक यांचे मदतीने, शेतकन्यांन जावाहन करून टॅबटरचे नियोजन करोत अहेत. सद:स्थितित सोनाळा पेथील ऋणी महाराज तत्थाव, संक्रामपूर प्रगणे पाइर शराब, सामग्रेड घरण, शिलकीचे भरणामध्ये जेसीबी पाळ बाहत आहेत

संग्रामपुर : धरणातुन जेसीबीद्वारे गाळ कावल्या जात आहे.

त्या परिसरातील शेतकऱ्यांचे शेतात हा गाळ टान्सला जात आहे. या धरणातील गळ कसदार व चांगल्या प्रतीया गने जमीनीचा कस बाहक्यास मदरा हेईल, असी अपेक्ष आहे. शेतकन्यांना

चरमातील गाळ कावून व टॅक्टरनध्ये मोफत परून मिळत असल्याने निषळ ट्रॅबटरचे वाहतुकीचे अल्प माडे लागत आहे. हा खर्च फारच कमी व परवडणारा जसल्याने या उपक्रमाना प्रतिसाद बावत

सामाजिक संवेदमहोळलेखा भावनेतून उने राहमारे काम

रोतवन्याच्या विकासती नारतीय जैन संघटनेच्या मोडिमेला

जनाधाराच्या सहाय्याने सळवळीर रुपांतरित होते. बुलडामा गिरकात

हेच स्टब्प पान्त होत आहे. सिंचन

दिनेने प्रवासर क्रांतिकारी पाकर

सन्य जातील प्रत्येक परकाने पुढे

क क्षते संस्थानी रेक्टर कार्य वर्तीय रहता. इत्तरी तेत क्षत्र कार्यकारी प्रकारित क्षत्री हैं। कुछ विकार की स्थानक हो कार्य, से भी का प्रकारित सहस्य की केंद्राती केंद्राती का पुस्तकारी संस्थानीय क्षत्राची किस्त साम्याचित का सहस्यान क्षत्राची किस्त साम्याचित का सहस्यान

टरले आहे. आता राज्यभरात

ही संकरपना राबदिएयासाठी

केन्याची गराज आहे.

🔇 न्यमानन चांडे

पतील गळ उपसम्बन्धी ही

आहे. शेलकरी स्वतःह्व गाळासंबंधी चीक्सी करताना दिसत आहेत. सातपुदचाचे परिसरात असलेल्या या घरणांचा खोलीकरमामुळे पावसास्त्रात पाणी संख्य वादणार आहे. याचा ताप

प्रमाणात उत्तराचे गार्थानाही होगार जाहे; मात्र खारपाणपट्टवातील बंधारे, गावतलाव, नाता खोलीकरणाचे कामेही याच गार्तने होणे महत्त्वाचे पानते जात आहे. त्यासाठ्यं संबंधितानी पुदाकार येकन या तालुक्यातील प्रत्येक राता खोलीकरणाचे काम करण्याचे मागणी शेतकरी बर्णकडून होत आहे. मुक्तवारपर्वत शिवणी धरणातून २२६ ट्रॉली, सामग्रेड घरणातून २०८ ट्राली, धोनाळा संप्रापपुर प्रमाणे छलाबातून १२५ ट्रॉलो व पिंगळो तलावातून तीनशे ट्रॉली गाळ उपसम्पात आस्थाची माहिती तैन संघटनेथे तालुका समन्वयक गानुस्त्री यांनी दिली.

जेसीबी चालकांना सुरक्षिततेचे प्रशिक्षण

बुलडाणा, दि. ५ (प्रतिनिधी)

जेसीबी व पोकलेन मशीन चालवित असताना चालकांनी सरक्षितवा क्रशी चाळणची यासंदर्भात ४ व ५ मार्च रोजी मल्टिप्लेबसमध्ये प्रआरही जेसीबीच्हलकांना विशेष प्रशिक्षण देण्यात आले. तसेच तालका समन्वयकांनाही प्रशिक्षण देण्यात आले

औरंगाबाद परमानंद काकर कॅलिजचे संचालक नंदिकशोर मांडवकर, संस्थेच्या अध्यक्षा अंजली मोहवकर, गणेश राजे, सागर बीडकर, सूरन कुंभार, हेमंत कुमार, सतीश भिंगारे वांनी हे प्रशिक्षण दिले. सपना सिंग वांनी तांत्रिक माहिती दिली, साप निवाल्यास सापाला कसे वाचवावे. दुर्दैवाने सापाने चावा घेतल्यास चालकाचे प्राण कसे वाचवावचे, दिवसभर उन्हात काम करताना काय काळजी घ्याची जेणेकरून उप्माचात होणार नाही या व इतर सुरक्षिततेच्या बाबींवर सखोल

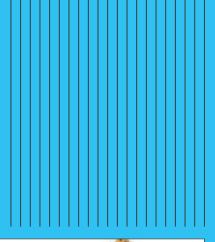
मार्गदर्शन करण्यात आले यावेळी बोलवाना जिल्हा समन्वयक राजेश देशल्हरा म्हणाले, 'वीजेएस'च्या सुजलाम् सुफलाम् खुलडाणा अभियानात सर्वे तालुक्यातील गावात मश्रीनहारे काम करीत असवाना सुरक्षिततेला सर्वोच्च प्राधान्य देण्यात येणार

आहे, कामादरम्यान कोणकोणती काळजी **प्रायमी** वाबाबत आवश्यक त्या सूचना देण्यात आल्वा आहेत. गावकर्याचा सक्रिय सहभाग घेण्यावरही भर दिला जान अस्प्रन्याचे न्यांनी सांगितले, वा मशीन्स आस लवकरच सर्व तालुक्यांत चाखल होणार आहेत. गावागावात त्वांच्या स्थागताची तयारी झाली आहे. प्रशिक्षणाला बीजेएसचे राज्य प्रकल्प संचालक सुशांत भूवान उपस्थित होते.

महाराष्ट्र हाइम्स नागपुर = रविवार, ११ मार्च २०१८

টাৰ কাৰ্য্যকৰ্তা বুটা বাটিৰ নামাৰ। তেনাৰা থকা আৰক্ষ্য কৰাৰ নিৰ্মাণ কিছেন হৈছে হিছে কৰিছ আইটাৰ কৰা ছকাৰে। আনহাতে বিজ্ঞান কৰাইৰ আনীয় কৰা উপালাই আৰক্ষ্য কৰা কৰা, আৰক্ষী হিচাপে বিস্ফৃত বাংগালক কৰাই আনহাত, নিৰ্মাণ তাং বহুটিৰ প্ৰযোগত তিন্তাৰ প্ৰজ্ঞান আৰক্ষয় কৰাৰ কৰি আলোক আনি লোহনি যা, কৰি, আৰহাত কৰাই কৰাই আনহাত কৰাই কৰাই আ

Head Office:

Level 3, Muttha Chambers II, Senapati Bapat Road, Pune 411016, Maharashtra, India.

3 020 66050000

@ info@bjsindia.org

www.bjsindia.org

f www.facebook.com/bjsindia

